

SÖKAREN

NR 4

1980

LÖSNUMMERPRIS 8:00 inkl. moms

David Berglas är en känd engelsk magiker. Nyligen har han varit i Sverige för inspelning av tre TV-program. På bilden syns han längst till vänster under ett lyckat tallrikstrick. Foto Per Sellmann, som också skrivit ett reportage.

MÖTE MED DAVID BERGLAS

Magi på hög nivå

Den engelske magikern David Berglas har varit i Sverige för inspelning av tre TV-program med illusionisttrick men också en del svårförklarligt (ESP?) som kan ruska om den mest skeptiske.

Text- och bildreportage Per Sellmann

– Tror ni verkligen att jag kan se något nu? frågar David Berglas medan två män tejpar för hans ögon med kraftiga plåsterremсор. De tycks göra sitt jobb ordentligt. Publiken skrattar när de t o m går högt upp på pannan med plåstren.

– För att ni inte ska tro att det är någon bluff med remsorna så binder jag dessutom denna duk över ögonen, fortsätter David och får en tjock, svart duk runt huvudet.

David ber sedan om föremål från publiken. Han får ett par fotografier och är nog med att få dem med den vita sidan upp, och han börjar prata.

– Jag ser att det är en kvinna på kortet, tillsammans med en hund. Är det inte ett svartvitt kort?

– Jo, det kan man säga, bekräftar damen. Det har varit ett färgkort men är nu så blekt att man knappt kan se några färger alls!

– Men hunden är väl brun-vit, säger David. Och den är dessutom ganska stor. Damen nickar och David fortsätter att pricka in detaljer, som stämmer.

Slutligen kommer han till hundens namn.

– Heter den inte Vipbo? frågar David.

– Nej, svarar damen.

Efter showen ger sig en person som suttit bakom damen med kortet tillkänna och säger:

– Jag hade en hund som hette Vipbo för några år sedan, och jag satt just och tänkte på honom ...

David säger att liknande upplysningar från publiken händer ganska ofta vid hans shower.

Hur bär han sig nu åt för att kunna säga hur ett fotografi som är dolt för honom, ser ut?

David svarar att "det händer ba-

ra" ... han bara "känner" eller "anar" vad som finns på kortet ...

Det gjordes tre TV-inspelningar med David Berglas. Programmen kommer att sändas under våren, försommaren eller hösten. Han förbryllade verkligen publiken med kortkonster, tankeläsningstrick och t o m ett dansande bord à la gamla tiders spiritualister. Ändå säger David att han inte förlitar sig på några andliga krafter!

Ett trick gick till så att David skrev upp alfabetet, från A till Z, på ett stort ark. Programledaren Bengt Feldreich ombads att tänka på ett förnamn och samtidigt hålla om Davids arm med en hand. Först höll Bengt Feldreich om handleden på David, men här han fick beskedet att det gick lika bra om han höll om Davids kavajärm, så flyttade han handen upp på ärmen. David pekade i snabb följd på bokstäverna i alfabetet i tre eller fyra omgångar. Därefter ringade han in U samt, två gånger, L. De tre första bokstäverna i det namn som Bengt Feldreich hade tänkt på var ULL, sa David. Rätt! Han hade tänkt på Ulla. (Davids uppgift var just att tala om vilka de tre första bokstäverna var, inte hela namnet.)

Då hade Bengt Feldreich redan skrivit ned det namn han tänkt på, utan att visa det för David.

Vi bjöd ut David Berglas på middag tillsammans med Bert Yoga Jonson. Vi diskuterade olika typer av medvetande.

– Jag måste hela tiden tänka snabbare än alla andra, säger David. Och ibland märker jag att tankarna går så snabbt att jag själv knappt hänger med i mitt dagsmedvetande.

David berör vår tankekapacitet

och påpekar att vi faktiskt utnyttjar väldigt liten del av vår hjärna. Knappt en tiondedel av den används – resten bara finns där, klar att användas om den tränas tillräckligt. Alldeles för lite forskning har skett på det här området, menar David, som hela tiden själv följer med vad som händer rent medicinskt och psykologiskt på området.

– Det mest intressanta just nu är utvecklingen inom biofeedback, säger David. Redan nu finns sofistikerad utrustning för att mäta alfa-vågor i hjärnan och samtidigt göra det synligt på en TV-skärm.

Plötsligt säger David till Yoga Bert: – Du har ett ärr på vänster ben ovanför knäet.

Yoga Bert tittar förvånat på David och sedan på oss andra.

– Hur i all sin dar kan du veta det? undrar han.

David svarar lite nonchalant att han bara plötsligt visste det.

När David får frågan om han tror på reinkarnation, ler han lite.

– Nej, det gör jag inte, säger han. Men jag är viss om att vi lämnar något efter oss, när vi dör. Och det kan ju bevisas! Vi lämnar ju en hel del medvetande i form av andra människors minne!

– Själv är jag med i en engelsk organisation som på vetenskaplig väg undersöker många av de "paranormala" fenomen som pressen skriver om. Många bluffmakare har avslöjats, och det är bara att beklaga att dessa avslöjanden inte får lika stora rubriker i tidningarna som de första sensationella reportagen. Sensationsmakarna är inte intresserade av fakta.

– Det mesta som jag gör på scenen kan jag förklara. Men om jag gjorde det, så vore jag väl dum? Jag

David Berglas har klarat uppgiften att ange de tre första bokstäverna i ett namn som Bengt Feldreich tänkt på: ULL(A).

är när allt kommer omkring en underhållningsartist.

David Berglas framhöll hela tiden att han inte gör anspråk på att ha ESP-förmåga. Han säger att han har en naturlig förklaring till alla sina nummer utom några, som han beskriver som "ej förklarbara". Han använder sig av trick som han lärt sig under de nära 30 år som han arbetat inom nöjesbranschen. David säger att ju enklare han kan genomföra ett trick, desto bättre är det och desto svårare är det för publiken att fatta hur det går till.

David började en gång som psykoterapeut med egen praktik. Men hans intresse för hypnos och varietémagi ledde honom in på en annan bana. Nu är han en känd TV-artist i England, men också i Holland och Tyskland. Det finns de som betraktar honom som den store Houdinis efterföljare.

Vid sidan av sitt arbete som showartist driver David ett företag som heter ESP Limited, där ESP skall uttydas Entertaining Sales Presentation (underhållande försäljningspresentation). Han går ut till företag och stora säljorganisationer och lär ut hur man säljer sina produkter på ett annorlunda sätt.

David har också kurser för före-

tagsfolk i konsten att slappna av och omprogrammera sig själva för bättre resultat både i affärslivet och hemma.

David Berglas vistelse i Sverige råkade sammanfalla med Svensk Magisk Cirkels årsmöte. David deltog där med ett seminarium och en bejublad föreställning, där svenska magiker tilldelade honom Svensk Magisk Cirkels guldmedalj. I detta sammanhang rör det sig om rena illusionisttrick, fast man ibland har svårt att tro det. Ett nummer var speciellt fascinerande. Det var när David bad ett par andra magiker att blanda och kupera en vanlig kortlek. David bredde sedan ut leken, tittade på korten i 30 sekunder, och sedan kunde han ange första kortet, därefter det andra, tredje, fjärde tills han i allt snabbare takt, så att medhjälparna knappt hann med, hade rabblat upp alla korten i rätt följd! Vilket minne! (Eller kan det röra sig om något annat slags trick?)

Vad tror Sven Magnusson om David Berglas? Imponerad, inte sant? Men finns det någon äkta paranormal förmåga hos honom, eller är alltihop trick?

– Jag kan mycket väl tänka mig att Berglas efter mycken övning kan försätta sig i ett speciellt medvetandetillstånd, där han bland annat har förmågan att snappa upp tankar som finns i omgivningen, säger Sven. Men givetvis använder han också, och för det mesta, illusionisttrick.

TALLRIKSTRICKET

Rolf Ejvegård, som är ordförande i Sällskapet för Parapsykologisk Forskning, har gjort några anteckningar rörande ett tallrikstrick av Berglas.

"Sex tallrikar, numrerade 1–6, läggs ut på golvet, efter varandra. Berglas vill ha upp sex frivilliga på scenen. Sex personer kommer fram. Var och en får själva välja vilken tallrik han skall stå bakom.

På den nedåtvända, icke synliga sidan av tallrikarna är ett mönster. Berglas vet naturligtvis vilket mönster som motsvarar vilken siffra.

Sedan har Berglas sex stora kuvert. I varje ligger ligger en tallrik med samma mönster som någon av de tallrikar som ligger på golvet med de sex personerna stående bakom. Varje tallrik i kuverten motsvaras alltså av en tallrik på

golvet.

Två personer får nu blanda de sex kuverten på så sätt att en av dem blandar tre kuvert, och den andra de tre övriga. Varför får inte en och samma person blanda alla sex kuverten? Jo, kuverten är hemligt markerade 1, 2, 3, 4, 5, 6, och markeringen består troligen i en liten skillnad i vikningen, så att när man håller kuverten i handen, så kan man omedelbart vid jämförelse se vilket kuvert som innehåller tallrik 1 osv.

Person 1 får alltså tallrikarna 1, 2, 3 och person 2 får tallrikarna 4, 5, 6. När person 1 blandat sina tallrikar, tar Berglas dem och ser då genast vilken sida av packen han skall vända uppåt för att tallrik 1 skall ligga främst. Han har således två tredjedelars chans att få tallrik 1 att ligga ytterst.

Sedan Berglas fått de blandade kuverten från blandare nr 1 beger han sig till de personer som står uppställda bakom de numrerade tallrikarna på scenen. Under den marschen kan han vända på packen utan att någon tänker på det. Sedan låtsas Berglas dela ut kuverten till de tre första personerna på scenen i just den ordning som han fått dem från blandaren. Men i själva verket har han alltså på ett enkelt sätt vänt eller blandat packen så att rätt person får rätt tallrik. Person 1 får

tallrik 1 osv.

Samma sak upprepas med de tre sista kuverten. Varje person har nu fått sitt eget nummer utan att veta om det.

Sedan tar Berglas fram en ny person som får välja en av de personer som står bakom de sex tallrikarna med var sitt kuvert i handen. Person fyra väljs. Därefter får den nya personen sex tallrikar. Möns- tersidan vänds uppåt. Personen ombeds att lägga tallrikarna i en rad på ett bord. Skulle personen råka lägga tallrikarna i ordningen 1, 2, 3, 4, 5, 6, så är saken klar. Denna chans är dock liten. Tallrikarna läggs vanligen i "oordning".

Nu ber Berglas personen att plocka ut två tallrikar. Skulle en av dessa vara nr 4, så skulle han be personen att välja en av de två. Skulle personen välja rätt, så är saken klar. Väljer personen fel, så ber Berglas personen att lägga bort denna tallrik och säger att den återstående nu är nummer 4. Skulle bägge de först valda tallrikarna vara fel, så läggs bägge bort. Så var fallet under TV-inspelningen. Därefter uppmanas personen att ta två nya tallrikar. Under TV-inspelningen valde personen återigen två tallrikar, som inte var nummer 4. De fick alltså läggas bort. Två tallrikar återstod. Personen fick välja en. Nummer 4 valdes. Då frågade

Berglas om det var just den tallriken som var vald, och inte den andra. Vad personen svarar är likgiltigt. I det här fallet höll personen fast vid sitt val och då fick tallriken matchas med nummer 4 i raden på scenen. Till publikens häpnad hade tallriken i person nr 4:s kuvert samma mönster.

Så som det utspinner sig i ett sådant här val, blir det lätt inkonsekvenser. Först lägger personen bort två tallrikar, och sedan två tallrikar till. Konsekvent hade då varit att även den femte tallriken som valdes skulle läggas bort, men eftersom den var nummer 4, så måste Berglas säga åt personen att behålla den tallriken.

Berglas hade dessutom lämnat ett helt annat kuvert till en tionde inblandad person. I detta fall trodde Berglas att det var tallrik nummer 4 i kuvertet, men när han tittade efter så visade det sig att det blivit fel.

Den sista delen i uppvisningen var att alla sex personerna på scenen fick öppna sina kuvert samt vända på de upp och ned-vända tallrikar som var numrerade 1-6 och som de hade ställt sig bakom. Det visade sig då, naturligtvis, att person nr 1 hade två tallrikar med samma mönster, likaså nr 2 osv."

Det hela är alltså enligt Rolf Ejvegård ett rent illusionisttrick.

Gustaf Lundgren

EN SJÄLSLÄKARES VÄG

C.G. Jungs memoarer tillkom åren 1957-1961 i samarbete med hans vän och medarbetare Aniela Jaffé. Boken bygger på samtal som hon upptecknat, men Jung har sedan själv gått igenom manuskriptet och gjort ändringar och tillägg. En förkortad svensk översättning utgavs 1964, utförd av den framstående Jungkännaren teol dr Ivar Alm. Nu har förlaget Wahlström & Widstrand till stor glädje för alla psykologiintresserade givit ut en fullständig översättning av det imponerande verket, där de tidigare ej oversatta avsnitten försvenskats av Philippa Viking. Bokens titel är *Mitt liv. Minnen, drömmar, tankar*. Den omfattar 378 sidor och levereras inbunden för 95:- kronor.

Det är en ovanligt innehållsmättad och fängslande bok som den sista av psykoanalysens "tre stora" hann skänka världen innan han gick bort vid 86 års ålder den 6 juni 1961. Som Aniela Jaffé säger i sin inledning finns det knappast någon bättre metod att göra sig bekant med en forskares tankevärld än att ta del av berättelsen om hur han kommit fram till sin åskådning och redogörelsen för vilka personliga upplevelser som ligger bakom hans teorier.

Jung började som lärjunge till Freud, och han säger om denne att hans största förtjänst låg i att han tog sina patienter på allvar och gick in på vars och ens individuella psykologi. Nyckeln till sjukdomen fanns i patientens biografi, som det gällde att utforska så noga som möjligt. Jung gick vidare på denna väg, befriade sig från den freudska dogmatismen (den ensidiga sexualteorin) och utformade en egen lära och behandlingsmetod som han kallade *analytisk psykologi* eller *komplexpsykologi*.

Själsläkarens uppgift är enligt Jung framför allt att vidga patientens andliga horisont. Jag har ofta, säger han, sett människor bli neurotiska därför att de nöjt sig

med otillräckliga eller falska svar på livets frågor. De söker efter ställning, äktenskap, anseende, yttre framgångar och pengar, och de förblir olyckliga och neurotiska även om de uppnår vad de strävar efter. "Sådana människor är mestadels instängda inom en alltför trång andlig horisont. Deras liv har inget tillfredsställande innehåll, ingen mening. Om de kan utveckla sig till en mera omfattande personlighet, upphör mestadels neurosen."

Det är en viktig synpunkt på den psykoterapeutiska behandlingen som Jung här ger oss. Viktig är också hans tes att livets senare hälft - Jung drar gränsen redan vid 35-årsåldern - kräver andra terapeutiska grepp än dem som kommer ifråga vid behandlingen av yngre personer. För medelålders och äldre människor står frågan om *livets mening* i centrum.

Därmed närmar vi oss frågan om religionens betydelse. "Största delen av mina patienter bestod inte av troende människor utan av sådana som förlorat sin tro", berättar Jung. Det var de "förlorade fåren", som kom till honom, och han såg som sin uppgift att hos dem återuppliva den känsla av "mening" i livet som de gått miste om. Påtryckningar och omvändelseförsök måste dock vara sjäsläkaren fjärran. Behandlingen går ut på att återskänka själen den förmåga att spontant frambringa bilder (drömmar osv) med religiöst innehåll som Jung med en kanske överdriven optimism är övertygad om att varje människa äger. Själén är enligt Jung "religiös av naturen", och det är avvikelser från denna dess grundnatur som orsakar den rika flora av neuroser som nutidsmänniskan lider av, särskilt under livets senare hälft.

Jungs förhållande till kristendomen är problematiskt. Aniela Jaffé understryker att Jung uttryckligen bekänner sig till kristendomen, "och de mest betydelsefulla av hans

verk behandlar den kristna människans religiösa frågor". Själén säger Jung: "Jag finner att alla mina tankar kretsar kring Gud liksom planeterna omkring solen och att de liksom dessa drages till honom liksom till en sol." Fastän Jung är kritisk mot mycket i kyrkan ser han dock i kristendomen en andlig makt som den västerländska människan gör klokt i att bevara kontakten med. Han varnar för folk som är ute i ärende att avskära oss från förbindelsen med våra djupaste andliga traditioner. Jung, som ägnat djupgående studier åt förhållandet mellan österländsk och västerländsk andlighet, har redan av psykologiska skäl blivit övertygad om att varje strävan att ersätta kristendomen med tex teosofi, buddhism, brahmanism eller taoism är ett missgrepp. Vårt medvetande är enligt den schweiziske psykologen redan i så hög grad format av kristendomen att alla försök att utbyta denna mot bilder och begrepp lånade från en främmande psykologi och med idéer och tankar som inte har något samband med vårt kulturella referenssystem är dömda att misslyckas. "Det är stulet gods, som icke blir till något gagn. Därför blir också i överensstämmelse härmed resultatet fördummande och självförintande", skriver han i ett arbete. Och på ett annat ställe prisar han de kristna dogmernas storhet och skönhet och tillägger: Jag tror inte, jag vet!

Sådana deklarationer från en sjäsläkare av Jungs rang som tillika var en av sin tids läraste humanister viftar man inte bort utan vidare. Dock undgår han knappast den beskyllning för *psykologism* som från en del håll riktats mot honom. Psykologismen vill göra gällande att logiska och moraliska, estetiska och religiösa utsagor inte är något annat än uttryck för det rent psykologiska kraftspelet inom oss och så att säga saknar "egen värde". Frågan är om tex "Gud"

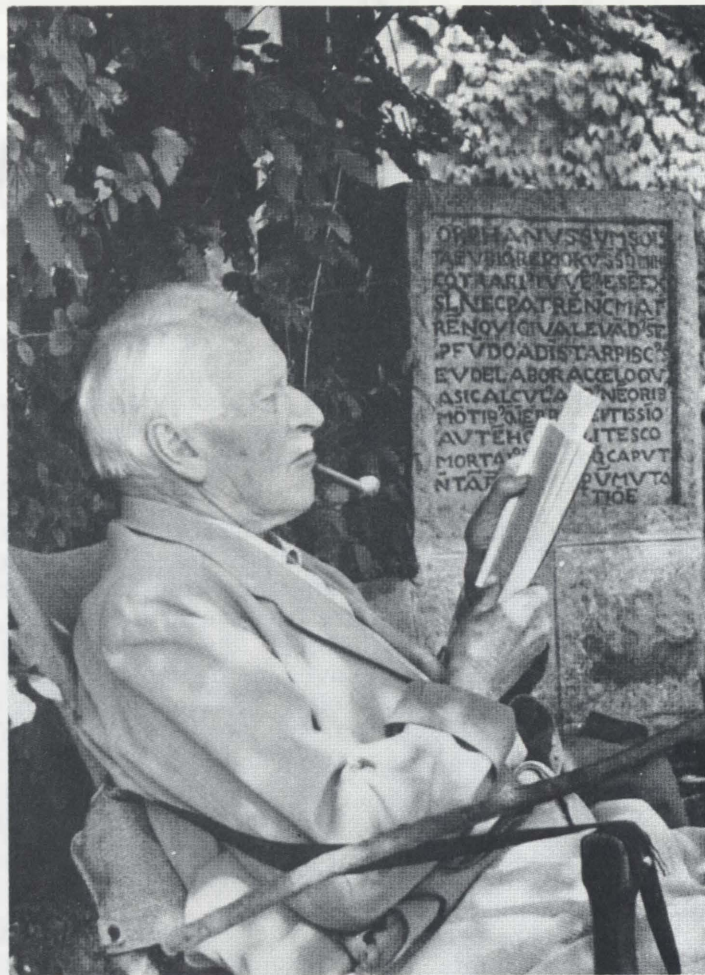

8 personer lägger sina händer på ett bord - och det lyfter sig! Berglas längst till vänster.

och "Kristus" för Jung är något annat än autonoma, självständiga psykiska komplex, verksamma i det omedvetna. Den österrikiske psykiatern Viktor E. Frankl ger i sitt arbete "Anthropologische Grundlagen der Psychotherapie" (1975) en ingående och sakkunnig belysning av detta problem i den jungska psykologin.

En del av sin forskarmöda ägnade Jung åt vad som på hans tid kallades "ockultism" och i dag benämnes parapsykologi. Han tycks själv ha varit något av ett parapsykologiskt medium. Han har drömmar och visioner, han sänder sin själ ut på vandringar för att besöka vänner och bekanta, han står i kontakt med avlidna. Det knakar och brakar i bokhyllor och andra möbler, föremål av trä och metall springer i stycken under öronbedövande smällar, andar kommer på besök. "Hela huset var fullt, liksom av en folkmassa, ja, tätt fyllt av andar. De stod packade ända ner till dörren, och man hade känslan av att knappt kunna andas." Jag har läst denna passus flera gånger och gnuggat mig i ögonen varje gång. Men det står faktiskt så på sidan 178, och den som säger det är ingen mindre än professor C.G. Jung. Intressant nog har jag träffat på nästan likalydande ställen hos den nu så aktuella Strindberg. I sin självbiografiska roman "Inferno" (1897) vet han t ex att berätta: "När jag åter kommit in och öppnat dörren till min kammare, kändes det som om rummet vore uppfyllt av levande och fientliga väsenden. Det är proppfullt, och jag tycker mig tränga igenom skocken när jag söker uppnå sängen."

Jung hade det beundransvärda modet att i en tid då den akademiska självgodheten med dess snäva horisont hade belagt astrologin med strängt tabu ägna intensiva forskningar åt detta ämne, och han förutsade att den dag var nära då astrologin klappade på universitetets portar. Här har han blivit bokstavligt sannspådd: en av våra mest framstående psykologer, professor H.J. Eysenck vid Londons universitet har tillsammans med två medarbetare med hjälp av ett standardiserat personlighetstest underkastat den traditionella astrologins välkända typlära en undersökning som otvetydigt utfallit till astrologins fördel. Författarna drar slutsatsen att "de testade astrologiska hypoteserna har inte kunnat vederläggas" och konstaterar med klädsamt understatement att deras resultat "kan erbjuda en del problem för dem som intar en negativ hållning till astrologin"

83-åriga C.G. Jung i sin trädgård i Ballingen.

(Mayo, White & Eysenck, An empirical study of the relation between astrological factors and personality, London 1977).

Även den av det vetenskapliga etablissemanget så föraktade alchemin väckte Jungs intresse, och 1944 publicerade han "Psychologie und Alchemie", ett verk på inemot 700 sidor, där han övertygande visade att de gamla alkemistiska symbolerna "svavel", "kvicksilver", "guld" o s v hade sin goda psykologiska mening, och att "guldmakarnas" resonemang om ännenas rening, förvandling och sammanmältning var ett uttryck för psykologiska förlopp som återfinns även i nutidsmänniskans psyke.

En särskild historia var det med Jung och de s k flygande tefaten. När talet om UFO blev allt vanligare började Jung fundera över saken och kom till resultatet att vi här hade att göra med rent mytologiska föreställningar: tron på tefaten var enligt hans mening vår tids version av den gamla myten om Kristi återkomst till jorden! Denna uppfattning framlade han 1958 i en bok med titeln "Ein moderner Mythos. Von Dingen, die am Himmel gesehen werden". Emellertid fortsatte

tefatsforskningen, och det kom alltför rapporter från sagesmän som måste betraktas som fullt seriösa och trovärdiga. Till slut ansåg sig Jung tvungen att erkänna att dessa "ting som syntes på himlen" var verkliga, konkreta föremål. Han blev då att börja med besviken, ja "otröstlig" och förlorade sedan allt intresse för fenomenen. Det är Jungs vän religionshistorikern Mircea Eliade som berättar detta i sin dagbok "Im Mittelpunkt" (1977), en underbar blandning av intressanta vetenskapliga aperçuer och skvaller på hög nivå. Anekdoten är mycket karakteristisk för Jung: fakta som sådana, det som inte var mytologi och psykologi, intresserade honom inte alls.

Jung var en spekulativ ande med djärva, ibland våghalsiga teorier och hypoteser. De vetenskapliga kritikerna har haft mycket att invända. Men mycket kan uppföras på kreditsidan i hans konto. Även om hans begrepp ibland är vaga, även om han aldrig kunde ta steget ut över psykologismens gränser, så hade han ändå en fullständigare och därmed också riktigare uppfattning om människan än sina föregångare Freud och Adler, och

ingen kan bestrida att han inmutat viktiga nya områden åt psykologin och psykiatrin. Med sin humor och sitt varma gemyt var han en utmärkt själsläkare. Som människa verkade han sund, ja robust på ett sätt som stod i egendomlig kontrast till hans dragning mot ockultism och mystik.

Med mycken sympati läser man det kapitel i Jungs bok där han ger en resumé över vad hans stund på jorden har skänkt honom. Livet framstår för honom som ett stort under. Det oväntade och oerhörda hör med till denna värld, endast då är livet helt. "För mig var världen från första början stor och ofattbar. – Jag ångrar många dumheter som mitt egensinne vållat, men utan denna egenskap skulle jag inte ha kommit till mitt mål. – Det är ingenting jag är fullt säker på. Jag vet blott att jag blivit född och existerar, och jag känner mig på något sätt buren. Jag existerar på grundval av något som jag icke känner. Trots all osäkerhet känner jag en trygghet i det bestående och en

kontinuitet i min tillvaro."

Jung vill gärna tänka sig att denna kontinuitet i hans tillvaro fortsätter även efter döden. I ett märkligt kapitel med rubriken "Om livet efter döden" mediterar han över detta tema. Han är väl medveten om att saken inte kan bevisas vetenskapligt, men han anser det "nyttigt och hälsosamt" att intressera sig för och tala om dessa ting. Att hålla överlevnadsperspektivet öppet "förlämnar tillvaron en glans som man inte skulle vilja mista. – Det betyder för de flesta människor synnerligen mycket att anta att deras liv har en obestämd fortsättning utöver den nuvarande existensen. Då lever de förnuftigare, det går dem bättre, de är lugnare." Även om en tillvaro efter döden inte kan bevisas, så kan den inte heller motbevisas, och vi har full rätt att räkna med en "survival" av något slag som en möjlighet. Den människa som inte gör det har gått miste om något, hennes liv blir fattigare. Tillvaron är rikare och rymmer fler möjligheter än vi kan fatta med

vårt begränsade förnuft. Vi bör inte låta de alltför kloka och kortsynta beröva oss tron på ett liv efter döden, utan i stället med pietet ta vara på och ty oss till de förunderligt samstämmiga utsagor om "evigheten" som bevarats åt oss i mänsklighetens urgamla myter och religiösa traditioner.

Här är det vishetsläraren Jung som kommer till tals, terapeuten i en högre mening. Man lyssnar gärna till honom både när det gäller den nu berörda frågan och andra livsproblem. Hans vetande var stort, hans livserfarenhet omfattande, hans memoarer hör till de böcker som det lönar sig att ständigt ha inom räckhåll.

Anm. Den kände humanisten fil. lic. Gustaf Lundgren har varit förlagsredaktör på Natur och Kultur och Scandinavian University Books. Som förlagsman har han bl a kraftigt bidragit till att göra den moderna psykologin känd i Sverige. Den mest bekanta av hans egna böcker är "Grafologi" (NoK).

1959

Nachtrag zu "Sprachen und Denken"

Der Versuch einer Schilderung meines Lebens und Denkens ist unvollständig, weil einsichtig. Die Darstellung bewegt sich im Felde der verfügbaren Inhalte, denen man bis zu einem gewissen Grade beliebige Form geben kann. Sie sind Gegenstand einer begründbaren Anschauung. Mit den Überlegungen, die dies zugrundeliegen, bin ich einigermaßen zu einem ruhigen Ende gekommen. Dieses Ende ist natürlich eine subjektive Grenze, die meinem Verständnis gesetzt ist. Ich finde keinen Anstoß in

Jungs handstil vid 84 års ålder. Smärre störningar i linjeföringen vittnar om något nedsatt fysisk vitalitet, men de andliga krafterna är obrutna. Stilen är mycket sammanhängande, även långa ord har skrivits utan att pennan lyfts från papperet. Det tyder på en ovanlig grad av kombinationsförmåga och utpräglat sinne för systematik. Ser man på bindningsformen, så dominerar den skarpa "vinkeln" (m i "meinem"), vilket vittnar om egenskaper som stabilitet, viljestyrka, stridbarhet, envishet osv, medan de här och där förekommande "girlanderna" säger oss att skribenten inte saknar mjukare drag. Stilens vidd talar om personligt expansionsbehov och utåtriktade intressen, egenskaper som balanseras av den starka vänsteravböjningen i övre zonen (d i "und"), det grafologiska uttrycket för meditation och kontemplation. De kraftigt tilltagna begynnelsebokstäverna (A, R, D) vittnar om sund självkänsla och inre säkerhet. Denne skribent är väl medveten om sitt värde!

SUN MYUNG MOON och UNIFICATION CHURCH en karismatisk ledare och hans rörelse

När Sun Myung Moon gjorde sina första framträdanden som förkunnare i Korea, fanns i detta land redan en kristen karismatisk väckelse-tradition, som hade inletts vid 1900-talets början. Under Japans ockupation av Korea fram till 1945 tvingades de kristna att delta i den japanska kejsarkulten. Landet stod också under hela denna tid under religiöst inflytande från kinesiskt håll. Professor Hjalmar Sundén menar, att denna historiska situation gjorde Korea till ett ur religiös synvinkel synnerligen oroligt område, och att Moons framgångar hänger samman med människors behov av religiös stabilitet.

Moon föddes på 1920-talet och tillbringade några ungdomsår i Japan, där han utbildade sig till ingenjör. Säkerligen tog han intryck av de många religionsvarianter som blomstrade där, inte minst efter kejsarens fall 1945. Dessa nya religiösa fenomen hade många drag som man sedan också återfinner hos Moons trosskapelse Unification Church (Enhetskyrkan) – de hade alla en karismatisk grundare, de byggde på personlig omvändelse, de var synkretistiska och många av dem syftade till ett enande av alla religioner.

1945 kom Moon tillbaka till Korea, där han började sina predikningar i de norra delarna, som behärskades av kommunisterna. Han greps av polisen och sattes i fängelse, där han lär ha blivit svårt torterad. Därefter vistades han i ett arbetsläger i tre år och blev fri i samband med att sydkoreanerna invaderade området. Han lyckades fly ur fångenskapen och genom en lång cykelfärd sätta sig i säkerhet i Sydkorea.

I Sydkorea kunde Moon ta upp sin avbrutna predikverksamhet.

Hans religiösa budskap härrör från uppenbarelser som han menar sig ha fått flera gånger under sitt liv, första gången när han var 16 år. Hans kraftiga antikommunism får sin förklaring av de upplevelser han haft i fängelset och i lägret.

När Moon kom till USA kallades han Master – mästaren. Efter en tid i Amerika började han använda de kristna prästbeteckningarna Father och Reverend. Hans anhängare kallar honom också Messias, "The Lord of the Second Advent" (andra ankomstens Herre) och "The Third Adam" (den tredje Adam). Hans anhängare, som i Amerika går under beteckningen moonies, tror att Fader Moon är deras sanne fader och den ende som kan rädda dem och mänskligheten från Satans verkningar. Deras uppgivenhet inför ledaren är total och han bekräftar den genom att säga till dem: "I am the thinker – I am your brain" (Jag är tänkaren – jag är er hjärna).

Moonies utmärker sig av storslagen offervillighet. De ger bort alla sina ägodelar till Moon och arbetar hårt för att förmera hans stora förmögenhet. För utomstående är ungdomarnas disciplinerade arbete för Moon ett oanständigt och olagligt utnyttjande av gratis arbetskraft, och det finns flera som anser att hela den religiösa apparaten kring Moon bara är en täckmantel för allehanda olagliga och framgångsrika ekonomiska verksamheter av en ovanligt förslagen affärsman.

Unification Church i USA drivs som ett vinstgivande kapitalistiskt företag som dessutom drar nytta av de amerikanska skattebestämmelserna. Moon har visat sig vara en smart affärsman, och hans förmö-

genhet växer snabbt. De religiösa ungdomarna som tror på honom ser ingen motsättning mellan hans växande rikedomar och det puritanska liv i egendomsgemenskap och hårt arbete, som Moon lär att de måste leva.

De moonies, som lever i de hundratalet centra eller kollektiv, som rörelsen byggt upp över hela USA, har lämnat sina tidigare liv bakom sig helt och hållet, och de lever och arbetar uteslutande för rörelsen. Deras antal uppgick 1976 enligt National Observer till mellan 7 000 och 10 000 personer. Därutöver finns det tiotusentals personer som är att betrakta som "part time members" (deltidsmedlemmar). Dessa stöder kyrkan, deltar i dess religiösa aktiviteter, men till skillnad från "full time members" (heltidsmedlemmar) har de kvar familjeliv och arbete utom rörelsens kontroll. Unification Church har verksamheter i 120 länder och har uppskattningsvis omkring 2 miljoner aktiva och passiva medlemmar över hela världen. I USA har man två huvudcentra, ett på västkusten som utgöres av en stor ranch på 700 acres (1 acre = 0.8 tunnland) utanför San Francisco i Kalifornien. Ranchen heter "New Ideal City Ranch" och är alltså huvudcentrum för träning av moonies i västra USA. På ostkusten har rörelsen palatsliknande hus och egendomar både i staden och staten New York. Utanför New York ligger Unification Church University, där ett hundratal studenter genom att studera "The Divine Principle" (de gudomliga principerna) och antikommunistiska skrifter kan få "akademiska" grader: en B.D (Bachelor of Divinity) eller en M.D. (Master of Divinity).

Inom vart och ett av tränings-

centren lever medlemmarna på ett likartat sätt. F.d. moonies och rekryter som efter några månader lämnat rörelsen utan att bli medlemmar vittnar om de hektiska aktiviteterna där, om stor glädje och entusiasm hos medlemmarna, om enkelhet i livsföringen, om gemenskap i kärlek och generositet. När man ansluter sig till Fader Moon accepterar man att alla pengar man förtjänar på arbete utanför centret ska ges till Fadern. Detsamma sker med de pengar som ängsliga föräldrar skickar till sina mooniebarn. Rörelsen trycker hårt på egendomsgemenskapen, på försakelse och lyxens fördärv. Allt som blir över i driften av kollektivet går till rörelsen. Man har köpt upp lantgårdar och butiker, där anhängarna arbetar gratis åt Moon, och förtjänsterna är mycket höga, eftersom Unification Church i likhet med andra ideella organisationer inte behöver betala skatt.

Moonien arbetar för rörelsens stora uppgift att bli allt rikare och få allt större resurser att sprida sitt budskap. Han/hon hyser stort förakt för all överflödskonsumtion. I varje center lever man ytterst spartanskt och på mycket lägre materiell standard än man gör inom medelklassen som de flesta ungdomarna kommer ifrån.

Puritanismen gäller också för sexualiteten, som undertrycks. Föräktenskapliga förbindelser får inte förekomma. Före anslutningen levde förmodligen de flesta av ungdomarna i stor sexuell frihet, men den asketiska sexualmoralen bärs med samma lätthet och strålände entusiasm som andra av Fader Moons påbud. Alltför stark vänskap mellan moonies ses med ogillande också om denna inte innebär sexuell samvaro och leder ibland till att vännerna placeras ut på olika håll och ges olika arbetsuppgifter. Äktenskapsbrott är en svår synd. Moon talar om att man därigenom "förgiftar sig till döds" och också äkta makar förväntas praktisera avhållsamhet. Moons egen situation – han är sedan 1960 gift för andra gången – förklaras på ett speciellt sätt. När Moon skilde sig för att gifta om sig med en mycket ung flicka, som var medlem i kyrkan, förklarades denna händelse vara ett förverkligande av det fullkomliga äktenskapet på jorden. Moons andra bröllop förklarades vara infriandet av profetian om Lammets bröllop i Uppenbarelseboken 19, och Moon bygger på denna bibliska förutsäggelse genom att förklara, att hans giftermål med den unga korean-skan är liktydigt med att Gud sänt mänskligheten dess "sanna föräld-

Reverend Sun Myung Moon.

rar", som kommer att få barn med rent blod.

Arbetsdisciplinen är hård. Utöver inkomstbringande arbete måste moonies också aktivt ägna sig åt att värva nya anhängare. När de troende får möta Moon personligen, behandlar han dem militäristiskt. Han slungar ut sin fråga: "Är ni villiga att följa mig?", och ett skallande auditorium ropar tillbaka: "Seger åt Fadern" och man höjer sina knutna nävar. Så här predikar Moon om arbetet och missionsverksamheten:

"You must not sleep much, eat much, rest much. You must work day and night to make this great task a reality – a success. You must move on right to the moment of death." (Ni skall inte sova mycket, äta mycket, vila mycket. Ni skall arbeta dag och natt för att förverkliga denna stora sak – göra den till en framgång. Ni skall hålla på ända till dess döden kommer.)

Giftermålet mellan moonies föregås av en reningsprocess under vilken man bekänner sina synder och får förlåtelse, och efter giftermålet fortsätter denna "rening" på så sätt att samlag är förbjudet under 40 dagar efter vigseln. Därefter är det

vanligt att makarna skils åt genom sina arbetsuppgifter och de uppmanas också till återhållsamhet i sitt umgänge. Som ett självklart resultat av dessa självpåtagna inskränkningar föds det få barn i dessa äktenskap mellan moonies. Barnen som föds eller som redan var födda när föräldrarna anslöt sig till Moon, tas om hand på speciella barnhem där de får lära sig att deras föräldrar är Fader Moon och hans hustru, Universums moder.

Den ideologiska påverkan i rörelsen är hela tiden mycket stark och nytillkomna eller tveksamma medlemmar lämnas inte ur sikte någon gång på dygnet. En trogen moonie finns hela tiden vid hans eller hennes sida och blir avlöst efter viss tid. Rörelsen förnekar, att man någonsin kvarhåller någon mot hans eller hennes vilja; detsamma intygar personer som varit medlemmar men lämnat rörelsen. Anslutningen bygger på frivillighet, på önskan att underkasta sig Moons regim och lära. Men det står klart att anslutningen föregås av en hård ideologisk styrning och beteckningen "hjärntvätt av de unga" återkommer gång på gång i skrivierna om moonies.

Att Moons kyrka vuxit ut till ett miljardföretag gör honom inte mindre helig i anhängarnas ögon. I själva verket uppfattas han nu som större än någonsin. Anhängarna ser honom som den störste profeten av alla – större än Jesus, som endast anses ha förberett vägen för Sun Myung Moon, vilken uppfattas som mänsklighetens förste egentlige Messias.

Moon gör anspråk på att vara kristen präst och kallas omväxlande Father Moon och Reverend Moon. I likhet med andra rebelliska präster inom kristendomen vill Moon egentligen inte förkunna en ny religiös lära. Det upproriska i hans budskap är i stället att han vill förnya religionen, återföra den till dess "egentliga grundvalar". Tidigare profeter har vantolat Guds budskap och de har därmed svikit kyrkan, som måste byggas upp på nytt. Och detta är en grundläggande tanke hos Moon – att skapa en enhetskyrka (unification church) för hela kristenheten.

Det är lätt att förstå de våldsamt upprörda reaktioner Moon mött från kristet håll. Sålunda lär Moon:

Världen är ett samspel mellan den manliga och kvinnliga kraften – mellan tagande och givande. I paradiset stordes denna gudomliga princip av Satan, som förförde Eva. Satans blod har sedan skapelsens och Edens dagar besmittat alla Adams och Evas ättlingar och detta har lett till såväl fysisk som andlig korruption. Men Gud har inte övergett människorna. Han har skickat dem profeter, som skulle förlösa dem från synden, Noa, Abraham, Moses, men alla har misslyckats. Slutligen kom Jesus, men denne blev korsfäst av judarna, innan han hunnit gifta sig och överföra sitt rena blod till sin avkomma och därmed påbörja återupprättelsen av människosläktet. Samlagsakten är i Moons tänkande ett uttryck för Guds skapande och helande krafter, och historiens utveckling hade varit annorlunda om Jesus skaffat sig en hustru och med henne avlat barn med rent blod, som sedan kunde ha förökat sig på jorden och renat mänskligheten från Satans blod. Jag citerar Wi Jo Kang, som är min huvudsakliga källa för detta avsnitt: "So Jesus was a failure according to the essential teaching of redemption in the Unification Church" (Så Jesus var misslyckad enligt den väsentliga återlösningsläran i Unification Church).

Jesus anses dock ha frälst människorna andligen, men deras fysiska frälsning måste komma genom att Gud sänder nya sanna föräldrar till mänskligheten. Dessa "True Pa-

rents" är Moon och hans andra hustru, vilken brukar kallas "Universums Moder". Denna kvinna ingick äktenskap med Moon 1960, när hon var 18 år och han var 41. Deras bröllopsdag firas under beteckningen "Lammets fest", och deras barn anses vara födda med rent blod, dvs syndfria. Genom att tillhöra Moons familj, dvs genom att vara medlem i Unification Church under de "sanna föräldrarnas" beskydd, kan man själv få syndernas förlåtelse och blir befriad från Satans blod.

Det är inte särskilt lätt att förstå hur denna lära kan vinna gehör om man inte samtidigt tänker på det starka värde som det hos dessa ungdomar ligger i att få tillhöra en "verklig sann familj" med en sträng och auktoritär fader, som skyddar mot det onda och som lovar att upprätta Gudsriket på jorden. Rörelsen blir ungdomarnas enda familj, eftersom anslutningen innebär en brytning med de biologiska föräldrarna. Man och hustru som gemensamt ansluter sig till organisationen skils åt och tilldelas uppgifter på olika håll, och deras barn tas om hand av rörelsen.

Unification Church är kraftigt antikommunistisk. Kommunismen utmålås som Kains – brodermördarens – lära, och den måste utrotas. Kommunister betraktas som Satans hantlangare på jorden och deras ideologi ska bekämpas med alla tillgängliga medel. Kampen mellan väst och öst, mellan Moons konservativa samhällssyn och kommunismen, är liktydig med kampen mellan det Goda och det Onda.

Unification Church menar, att USA är en av Gud utvald nation, som ska inneha världsherraväldet, sedan Enhetskyrkan blivit verklighet, och det är också USA som måste leda världens kamp mot kommunismen.

För att stödja Nixon under Watergate-krisen anordnade Moon flera bönenämöten och demonstrationer. I samband med en nationell ceremoni kring tändandet av den nationella granen julen 1973 i Washington hade Moon mobiliserat tusentals ungdomar, som hurrade för presidenten och bar plakat med texter som "God loves Nixon" (Gud älskar Nixon) och "Support the President" (stöd presidenten). Aktioner som dessa gav stora tidningsrubriker, och Nixon visade sin tacksamhet genom att bjuda in Moon till ett informellt möte. Nixons avgång var självfallet en händelse som skulle skaka Moons trovärdighet och hans karisma, men han förklarade sig på ett för an-

hängarna godtagbart sätt:

"Communist power was working behind the scene. They came to threaten to kill him (Nixon) if he did not resign and that's what compelled him to do so." (Kommunistiska krafter arbetade bakom scenen. De hotade att döda Nixon, om han inte avgick, och det var detta som tvingade honom att träda tillbaka.)

En sida av Moons lära är hans positiva syn på teknik och vetenskap. Han har själv utvecklat sin lära till att utgöra en sammanjämkning av naturvetenskap och hans egna "gudomliga principer". En världslig sida av denna underliga blandning av metafysik och nutida naturvetenskap är Moons ekonomiska stöd till vetenskapliga konferenser. Sålunda inbjuds välkända vetenskapsmän från hela världen till olika slags konferenser över temat "vetenskapens enande".

Moons lära om en pånyttfödd kyrka, om trygghet för vilsegångna "barn" i hans storslagna familj (great family), hans påspädning av medelklassens kommunistkräck har väckt ett starkt gensvar hos tusentals ungdomar, som lämnat sina familjer, collegestudier eller arbete bakom sig för att helt gå upp i organisationens verksamhet.

Unification Church värvar företrädesvis medlemmar med hjälp av speciella smågrupper av moonies som bor och arbetar på träningscentra på ett hundratal platser över hela USA. Man närmar sig vilsna eller ensamma ungdomar, tar en första kontakt med dem genom att bjuda in dem till exempelvis ett "creative community project", som äger rum på själva träningscentret. Första gången den nye rekryten besöker ett sådant center nämns vare sig kyrkan eller ledaren vid namn, och nykomlingen möter kamratskap, värme och intresse för sin person, och han deltar i allehanda skapande aktiviteter och i sång och dans. Alltsammans sker i ett högt uppdrivet tempo och i ett förhöjt stämningsläge. Alla skildringar av besök på kyrkans träningscentra talar om erhört stora fysiska och psykiska ansträngningar som krävs för att kunna delta i verksamheten där. Man berättar att man känt det som om man vore på gränsen till fullständig utmattning, och man berättar om den ständiga närvaron av medlemmar som avlöser varandra och som bokstavligen dygnet runt bedriver en ideologisk omvärdering av rekrytens syn på sina föräldrar, sin skolgång, religionstillhörighet – allt detta kallas för Satans påfund – i själva verket blir allt som rör sig utanför moonie-centret i rekrytens tidigare värld nedvär-

derat och förringat – det enda väsentliga är Unification Church som nykomlingens "sanna hem".

I Sverige omfattar rörelsen kanske ett 25-tal personer. Den svenska gruppen, som kallar sig Tongil-familjen, har varit nästan helt utan framgångar i sina försök att värva medlemmar. Här är således både Fader Moon och Tongilfamiljen okända fenomen, och rörelsen kan uppfattas som en i raden av små obetydliga exotiska rörelser som fått ett litet fotfäste i vårt land. I USA däremot, där Unification Church berör tiotusentals människor, är Fader Moon en känd person. Föräldrar till förlupna moonies, motståndare till Moons hädande kristendom har mobiliserat rättsväsendet, gjort senatorsuppvaktningar och anordnat demonstrationer utanför grindarna till Vita Huset – allt i syfte att stoppa den farliga rörelsen, som man menar hjärntvättar ungdomen och vanhelgar kristna värden.

Många föräldrar har gått till domstol för att få sina barn som är över 20 år och som anslutit sig till rörelsen, omyndigförklarade. Fram till i april 1977 fanns det åtminstone 90 kända fall av moonies från 20 olika stater i USA, som av domstol blivit satta under förmyndarskap. Detta har i praktiken inneburit, att föräldrarna har blivit sina vuxna barns förmyndare och kunnat utnyttja polishjälp för att hämta hem dem, eller, i de fall där barnen gått under jorden med rörelsens hjälp, anlita privatdetektiver som "kidnappat" de förbytta ungdomarna. Som en följd av dessa försök att bokstavligen slita ungdomarna ur Fader Moons våld har det uppkommit s k deprogramming centers på flera platser i USA. Dessa centra sätts upp av psykologer och psykiatrer som konsulteras av förtvivlade föräldrar som ber dem "brainwash back" (hjärntvätta tillbaka) deras av Unification Church eller Moses David (Guds barn-rörelsen) eller Hare Krishna förledda barn. Detta görs av dessa affärsmän till beteen-devetare för några tusen dollar.

Men i april 1977 fälldes en för Unification Church positiv och avgörande dom i en appellationsdomstol i Kalifornien. Domstolen fastslog, att 25-åriga Barbara Underwood från Portland, Oregon, 24-åriga Janice Kaplan från Toledo, Ohio, och tre andra moonies var att betrakta som myndiga individer och i sin fulla rätt att bruka den religionsfrihet, som garanteras varje amerikansk medborgare i konstitutionen, i The First Amendment till självständighetsförklaringen.

Året innan, i februari 1976, samla-

des hundratals föräldrar till moonies i ett senatsutskottsrum till ett möte med senator Robert Dole. Här fick föräldrarna träffa representanter för olika departement och framföra på vilka olika sätt de ansåg att Unification Church bröt mot lagen. Alla menade att kyrkan var en krass ekonomisk organisation, där ungdomarna utnyttjades för att öka på Fader Moons stora förmögenhet och att kyrkan bröt mot skattelagarna genom att vara befriad från att betala skatt. Det är uteslutande rent ideella religiösa organisationer och välgörenhetsorganisationer som kan ges en sådan skattebefrielse, och Unification Church var att betrakta som ett rent affärsföretag.

I samband med besöket hos senator Dole anordnades också demonstrationer utanför Vita Husets grindar på den välbekanta trottoar, där fredsdestruktörerna uttröttligen burit sina plakat medan Vietnamkriget varade. I februari 1976 var det föräldrar och syskon till "förlorade" ungdomar, som bar plakat med texter som "Help Us Get Our Children Back" (hjälp oss få tillbaka våra barn) och "Destructive Cults Are Like Ideological Nightmares Where Free Thought Is Evil" (destruktiva kulturer är som ideologiska mardrömmar, där fri tanke är något ont).

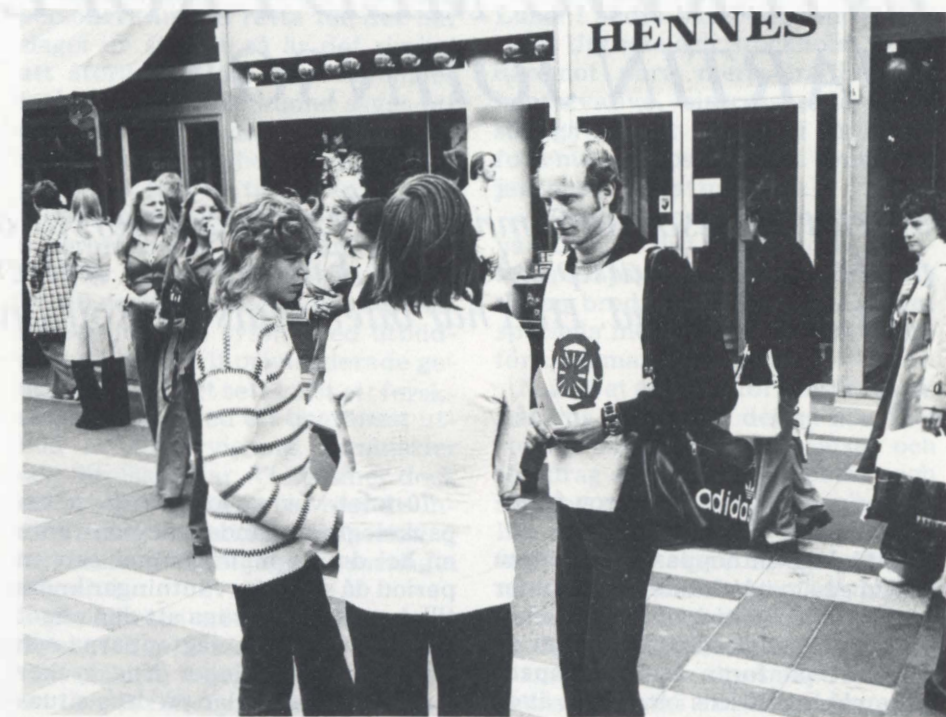
*

De flesta studier av organiserade väckelserörelser visar på att de "väckta" före omvändelsen befunnit sig i en situation av "felt depri-

vation" (de har känt sig berövade ett meningsfullt livssammanhang). Det är självfallet inte fråga om materiell deprivation hos de amerikanska medelklassungdomar, som lämnar sina familjer och skolor för att helt gå upp i den nya religiösa rörelsens verksamheter av olika slag. Ungdomarna saknar inte materiella resurser att påverka sin situation – de har utbildning och pengar, de är unga och vita.

Det rör sig om en spänning som uppstår hos dessa ungdomar, när de känner sig berövade en meningsfull plats i samhället och en mening med sitt liv. Deras problem handlar om hur de ska finna sig tillrätta i ett samhälle som fört ett grymt krig i Vietnam, som tycks låta tekniken härska oförhindrat och ett samhälle som de menar styrs av skenheliga politiker – de känner sig bedragna på sin framtid. Men de människor som löst sitt spänningsfyllda förhållande till det västerländska konsumtionsamhället genom att ansluta sig till Sun Myung Moons politiskt reaktionära och religiöst förvirrade budskap drar sig enligt min mening undan möjliga rationella vägar att ta itu med sina egna personliga problem och samhällets.

Anm. Kerstin Lindsoug undervisar i sociologisk teori och medicinsk sociologi vid Göteborgs Universitet. Hon har studerat sociologi ett år som specialstudent vid Johns Hopkins University i USA. I sin doktorsavhandling "Händeförelse och förnuft. Om karisma och rationalitet i Max Webers sociologi" behandlar hon bland annat Moon-kyrkan och Jim Jones Folkets Tempel.

"Tongil-familjen" försöker sprida Moons budskap i Stockholms centrum. Framgången är obetydlig. Foto: Rein Vålme.

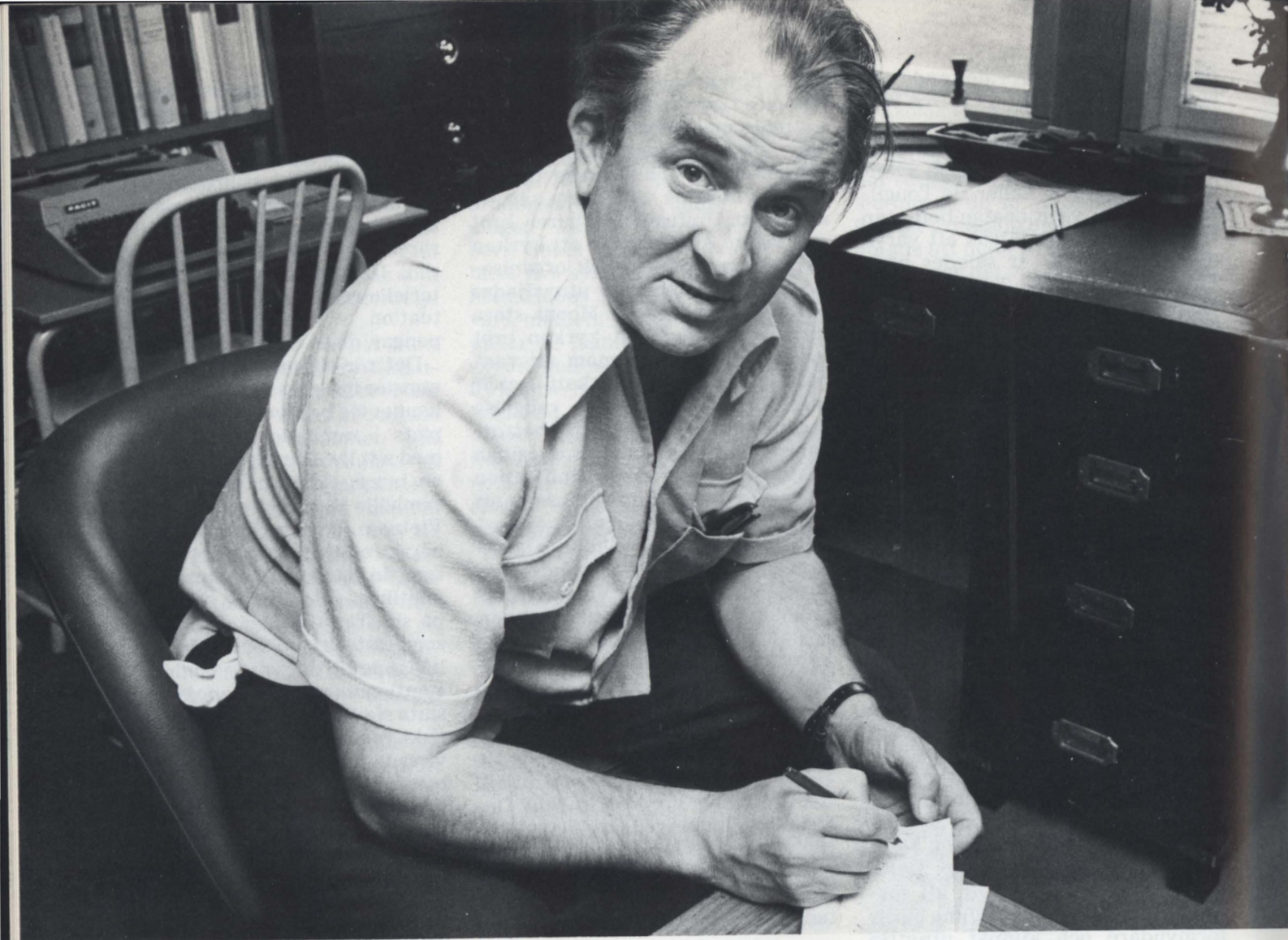

Foto Scandia Photopress

Inför 80-talet: INTERVJU MED PROFESSOR MARTIN JOHNSON

Martin Johnson utnämndes 1973 till den första ordinarie professuren i parapsykologi i Europa, vid universitetet i Utrecht, Holland. Han har intervjuats av Rolf Ejvegård.

– Har parapsykologin någon framtid?

M.J.: Jag vill hoppas det, men nu när vi går in i åttiotalet så kommer det att bli en kritisk period, inte bara för mänskligheten (jag tänker då närmast på faran av kärnvapenkrig, ekologisk kris osv) utan även för parapsykologin. Den kommer att ställas inför svåra uppgifter under 80-talet.

70-talet var en period då parapsykologin expanderade och rönt en hel del uppmärksamhet och en period då stora förväntningar knöts till den. Man kan säga att den något red på de ockulta vågtopparna och flera av mina kolleger drog, tycker jag, väl stora växlar på dess situation under 70-talet.

70-talet ledde inom parapsykologin till mer sofistikerad teknologi,

bättre metoder. På det teoretiska området har vi också sett födas ett par nya sätt att betrakta parafenomenen på. Framför allt tänker jag då på observationsteorierna. Det är intressanta utvecklingar men jag anser att det stora problemet inom parapsykologin fortfarande är att framställa någonting som är värt att studera. Jag tror att vi kommer att ställas till svars för vad vi har

att visa upp efter en viss tid och då kanske vi inte har så förfärligt mycket att peka på. Hur länge kan man övertyga de få universitetet det är fråga om att parapsykologisk forskning är viktig? Hur länge kan man få de anslagsbeviljande institutionerna att bidra till den psykiska forskningen? Jag ser parapsykologin som en möjlig vetenskap. Den är än så länge så att säga på prov.

Bortsett från om parafenomenen överhuvud existerar, som jag föreställer mig att de ändå gör, så är parapsykologin ett intressant exempel på en vetenskap med gränsdragningsproblem. Det rör sig om en serie spontana upplevelser och laboratoriekontrollerade observationer, som, så vitt man vet, inte har att göra med artefakter.*) Ändå kan artefakter inte helt uteslutas som förklaringsgrund. Parapsykologin är därför vetenskapshistoriskt och vetenskapsteoretiskt intressant. Skulle det dessutom ligga något bakom vår uppfattning om existensen av parafenomen (jag har redan påpekat att jag håller det för troligt) och dessa fenomen skulle kunna bringas litet bättre under kontroll, så anser jag dem vara betydelsefulla för vår uppfattning av naturen och människan. Kort och gott: Jag vill tro att parapsykologin har en framtid.

– Vad kan sägas om den kommande utvecklingen inom parapsykologin i Utrecht?

M.J.: Det beror på hur långt tidsperspektiv man söker överblicka. På kort sikt kommer arbetet i Utrecht att fortsätta efter de riktlinjer som vi har dragit upp. Det innebär att vi t.ex. kommer att syssla med personlighetsstudier i förhållande till testresultat på ESP-uppgifter. Sedan så kommer vi att uppmärksamma spontanfall i den utsträckning som vi kommer sådana fall på spåren. Vi skall försöka ägna oss mer åt fallstudier än vi gjort tidigare.

Vi har gjort försök med fältstudier i samarbete med Freiburg-institutet. Dr. Jürgen Keil från universitetet på Tasmanien var här som gästprofessor ett halvt år och sysslade med uppföljning av de så kallade minigellerrapporter som kom i samband med gellerpsykosen. Det bästa man kan säga om denna uppföljning är att Keil inte kom till några slutgiltiga resultat om pålitligheten i dessa rapporter. Endast en av de personer som uppsöktes tycktes fortfarande besitta en viss PK-förmåga, men den hypotesen höll inte vid senare prövning. Det var sannolikt en artefakt av en hiss i huset. När den gick så åstadkoms en avböjning av mag-

netnålen, som var det mätinstrument av den förmodade PK:n vi använde oss av. Det är tur att undersökningen gjordes så grundlig att man inte rapporterade magnetnålens rörelser som orsakade av PK.

Det finns en förnuftig anledning till att rycka ut med god instrumentering när någonting händer av PK-natur, ty är det så att parafenomen av poltergeisttyp framträder så kunde man under några timmar lära mer om processernas natur än man kan göra under många års laboratorieförsök med statistiska utvärderingsmetoder. Dr. Sybo Schouten vid vårt laboratorium sysslar med en ny typ av datoranalys av spontanfall i litteraturen. Han letar efter trender för att se om vi rör oss med variabler som är stabila eller som är kulturkänsliga och tidskänsliga. Vi kommer att fortsätta med att studera miniPK med hjälp av den datorutrustning vi har och den "mentala termometern" vi konstruerat. Vi hoppades mycket på psykofysiologiska undersökningar. De mest sofistikerade studier i parapsykologins historia som gjorts vad gäller psykofysiologi utfördes här av dr. John Hartwell. Två experiment genomfördes. Tyvärr gav de inte lovande resultat. Eftersom denna typ av experiment är oerhört tidskrävande, trots att vi har datorprogram, så är det väl ingen av oss som vill engagera sig mer i sådant jobb. Om det däremot skulle komma en besökande forskare hit som är psykofysiolog och som anser sig ha någon grund för att tro att den eller den försökspersonen (alltså utvalda personer) är den rätta för det här slaget av studier så är det rimligt att återuppta försöken. Sammanfattningsvis skulle kunna sägas att den här infallsvinkeln inte gett så mycket som man hade kunnat hoppas på för fem till tio år sen.

På längre sikt kommer vi att kunna erbjuda större utbildningsmöjligheter än vad hittills varit fallet. Vi vill dock inte överexpandera eller uteslutande syssla med utbildning. Vi har varit privilegierade genom att vi i stort sett varit ett forskningsinstitut med ett begränsat utbud av undervisning, seminarier och föreläsningar. Vi kommer dock att tvingas att ägna oss mer åt undervisning och mindre åt forskning i framtiden, vilket jag ser som något negativt.

Möjligheten att få nya tjänster är mycket liten. En allmän trend i hela västvärlden, inbegripet Holland, är att i bästa fall frysa utgifterna men ofta att försöka pressa dem. Det senare gäller speciellt för universiteten.

Om ca tio år kommer vi att flytta ut till Uithof, det stora universitetscentret söder om Utrecht, men så långt in i framtiden kan man egentligen inte göra sig någon riktig föreställning om vad som kommer att hända i ett sådant här ämne som parapsykologin. Det är möjligt att det då har inträffat något som är gynnsamt men det är också möjligt att vi efter 20 års forskning här (laboratoriet är nu 10 år gammalt) kommit fram till att man inte laboratoriemässigt kan påvisa parafenomen och framför allt inte på något regelbundet sätt.

– Har laboratoriet i Utrecht någon specialitet?

M.J.: I så fall är det metodologi, att de undersökningar som utförs är väldigt noggranna. Vi är synnerligen intresserade av design. Vi sätter aldrig igång några undersökningar utan att det först har varit en massa diskussioner om uppläggningsen. Vi är noga med att avrapportera det vi gör. Där kommer vår publiceringspolicy in. Även negativa resultat måste offentliggöras. Det är vår profil.

– Finns det någon möjlighet att det skulle kunna bli ett laboratorium för parapsykologi vid ett svenskt universitet, låt oss säga inom 10 år?

M.J.: Det är inte uteslutet att enskilda personer kan få bidrag och kan få utföra anslagsbunden forskning vid ett svenskt universitet rörande parapsykologi, men att det skulle inrättas ett laboratorium under 80-talet bedömer jag som väl optimistiskt. Öppenheten för parapsykologi tycks vara störst i Lund. I andra hand kommer Göteborg. Uppsala och Stockholm tycks däremot vara mera traditionellt konservativa, ointresserade, kall-sinniga för att inte säga fördomsfulla mot parapsykologin. Umeå har jag ingen uppfattning om.

– Du kommer ut med en bok nu i vår. Det blir ditt första större arbete i parapsykologi som vänder sig till en bred allmänhet. Vad är det speciella med den här boken? Varför skall man köpa den?

M.J.: Det är svårt för mig att säga. Låt mig formulera det så här. Det rör sig om en serie uppsatser och föredrag som jag sammanställt och som jag egentligen haft mycket roligt åt att skriva och hålla för en inte helt naiv skara läsare och lyssnare. Jag har alltså inte vänt mig till kolleger och experter. Jag upplevde det viktigt för mig själv att sammanställa dessa uppsatser och föredrag för att i en allmän form utvärdera var jag själv står. Denna självfascination att få reda på var man själv står i sitt ämne när man

ser sammanfattande på det är nyttig. När man bedriver fackarbete så utvärderar man inte på ett globalt sätt sin uppfattning. Därför är det bra att då och då vända sig mot en bredare läsekrets och skriva en bok.

Jag tror att läsarna kommer att finna att det är en informationsrik bok. Den har hög informationstäthet.

Jag är kritisk och betraktas allmänt av kolleger tillhöra den mer konservativa kanten när det gäller utvärdering av var parapsykologin står. Jag har inte skrivit boken för att övertyga läsaren i ena eller andra riktningen. Jag har tagit upp en räkna principiella problem som inte minst den filosofiintresserade läsaren kan finna fängslande, frågor att fundera över. Jag ger inte några slutgiltiga svar. Jag presenterar fältets styrka och svagheter. Det finns väldigt litet av apologetiska tongångar i boken. Den är kritisk, men också kritisk mot dem som kritiserar den psykiska forskningen.

Jag skärskådar de argument som riktas mot parapsykologin. Jag har varit angelägen om att ge upplysning om var olika saker och ting pågår i världen, hur omfattande den psykiska forskningen är, hur mycket pengar fältet har att röra sig med, vad mina kolleger tror om framtiden. Jag gjorde en rundfråga bland tio ordföranden för Parapsychological Association och vad de hade för åsikter om fältet.

– Kommer boken att översättas till engelska och holländska?

M.J.: Det finns utsikter för det och jag tror då att jag kommer att kritiseras av mina kolleger för att vara för kritisk mot parapsykologin. Sådan kritik rör mig emellertid inte i ryggen. Enda möjligheten att gå vidare inom parapsykologin är att verkligen förstå vari svårigheterna ligger. De får på intet sätt skylas över.

*) En artefakt är en oupptäckt, icke-paranormal faktor, som kan orsaka fel-tolkning.

Martin Johnson utanför sin arbetsplats i Utrecht. Foto: Scandia Fotopress.

Rolf Ejvegård Melissos

Den sista av de betydelsefulla tänkarna av den eleatiska skolan var Melissos. Han kom från ön Samos i Grekland, samma ö som Pytagoras hade flytt från för att bosätta sig i Storgrekland (Syditalien och Sicilien). Melissos var lärjunge till Parmenides och förmodligen var han bekant med Heraklit (se Sökaren 8/1979). Melissos blev känd i hela den hellenska världen genom att i egen-skap av amiral år 440 f.Kr. utanför sin hemö besegra dåtidens mäktigaste flotta, den atenska.

Troligen författade Melissos endast en filosofisk skrift. Aristoteles ger en sammanfattning av detta arbete och Simplikios återger ganska många fragment. Simplikios är för övrigt den enda som har några direkta citat från Melissos. Platon nämner Melissos i samband med Parmenides och Zenon.

Melissos argument är snarlika

Parmenides och Zenons men något klarare och det är kanske främst Melissos framställning som underlättat förståelsen av vad Xenofanes och Parmenides menat. Xenofanes (se Sökaren 10/1979) var i sitt eleatiska skede religiöst influerad och uttryckte sig ibland mer trosvisst än vetenskapligt.

På två punkter utvecklade och på en punkt klarlade Melissos den eleatiska läran.

1. Xenofanes och Parmenides hade sagt att varat hade formen av ett ändligt klot. I detta måste de ha misstagit sig, menade Melissos. Om rummet har plats för något mer, så är det inte fullt. Då måste det finnas en tom plats i rummet. Tomrum finns ju enligt de äldre eleaterna inte. Tomrummet är ingenting och det som inte är någonting finns ej till. Alltså finns det inga lediga platser i rummet. Varat sträcker därför

ut sig i alla riktningar i all oändlighet. Varat är således inte ändligt utan ändlöst.

2. Av punkt 1 följer direkt att varat inte kan vara klotformat. Varat har inte någon speciell form alls.

3. Xenofon hade sagt att det som är är. Det förefaller ibland som han därmed menade att det som är har en kropp. Melissos gjorde nu klart att en sådan tolkning av Xenofon är felaktig. En kropp har tjocklek och det som har tjocklek består av delar (kan delas). Finns det delar så är varat inte ett. Eftersom nu en av grundstenarna i den eleatiska filosofin är att varat är en odelbar enhet så kan varat inte vara av kroppslig natur utan måste vara andligt.

Eleaterna tycks vara de första i filosofins historia som klart skiljer mellan något andligt och något materiellt.

Du är inte ensam

Mitt inne i tystnaden
kan du höra en närvaro,
en svag viskning,
en ton, ett ord,
ett skratt,
utan början, utan slut.

Om du lyssnar noga
kan du höra, kanske,
en vänlig röst som säger
om och om igen:

Du är inte ensam.
Det finns en värld av fullhet,
en källa till stilla glädje,
en tröst för all förtvivlan,
en gemenskap över alla murar.

Du behöver inte vara rädd.
Det finns inget att förlora:
fullheten finns alltid kvar.

Närvaron har du
mitt i rummet
när det är som tystast,
tommast runt omkring dig.
Du kan känna det:
Du är inte ensam.

Du är delaktig.
Fullheten är din.
Ta den!
Av död blir liv,
av svaghet kraft,
vilsenhet blir kunskap,
plikten kärlek.
Allt förvandlas i det tysta.

En hemlig men förnimbar närvaro
förenar allt olikt och förskingrat.
Allt är ett
och tomheten är skenbar.

Tystnaden är full av ljusa röster.
De ropar:
Du är inte ensam.
Du är aldrig ensam.

Björn Sahlin

Ramen: Viveka Lammers

SUMMIT LIGHTHOUSE: Du har ett gudomligt jag

En sammanslutning där man säger sig vara i kontakt med Mästarna, ärkeänglarna och andra himmelska väsen har ett antal medlemmar i Sverige. Sökaren, för vilken intet nyandligt är främmande, har lyssnat på anhängare av denna mästar-rörelse.

Text- och bildreportage Per Sellmann

I Stockholm finns en grupp ungdomar som tillhör den andliga rörelsen Summit Lighthouse, av amerikanskt ursprung.

– Jag kom in på det här systemet då jag första gången läste en piratöversättning av Jag Är-breven, dikterade för Guy W Ballard av Mästaren Saint Germain, säger Lars. Jag kände genast att detta var något för mig och läste allt som kom i min väg som hade med I AM (Jag Är) att göra. Jag kom i kontakt med "The I AM Study Group" här i Stockholm, men fick sedan reda på att Mästarna nu meddelar sig genom Elisabeth Prophet, och då var det naturligt för mig att gå över till Summit Lighthouse.

– I stort sett går I AM-läran ut på att du ska återupptäcka Gud inom dig själv, säger Hans. "Gud sade till Mose: 'Jag är den jag är.' Och han sade vidare: 'Så skall du säga till Israels barn: 'Jag är' har sänt mig till eder.'" (2 Mos 3:14) Få har fattat den ockulta innebörden av orden "Jag Är". De betyder att envar som "är", är identisk med Gud, som också "är". Genom daglig kontakt med vårt eget sanna jag blir vi mer harmoniska och livsdugliga som människor. Vi har sett vad en människa som exempelvis Jesus kunde åstadkomma, när han verkade här på jorden. Vi har också samma möjlighet, samma potential, inom oss, om vi bara vill ge upp vårt lägre jag för att komma i kontakt med den vi egentligen är, Gud själv.

– Ja, genom invokationer i Guds namn frigör vi Guds ljus här på jorden. Vi kan t ex åkalla Mästarna, som då träder in och uträttar det som vi ber om. Det kan vara bön för en viss person eller åkallan för en större grupp människor eller rentav en hel nation. Vi frammanar då närvaron av Mästaren Jesus, moder Maria och de helande änglarna.

– Kunskapen om I AM finns i

Nattvardens bröd och alkoholfria vin hålls upp framför mästarna Jesus och Saint Germain, vilka välsignar det.

Mona och Lars ger varandra nattvardsbrödet.

varje religion. Det är bara den yttre manteln som skiljer de religiösa systemen åt. För att illustrera det gudomliga jaget har vi en plansch där man kan se det i färg och form, säger Mona. Överst befinner sig det gudomliga jaget, Gud själv eller "Jag Är den Jag Är". Det mellersta jaget är det verkliga jaget eller Kristusmedvetandet. Figuren som står på jorden är den fysiska människan som balanserar sin karma genom den violetta flammen och därigenom etablerar kontakt med sitt gudomliga jag.

– Men hur känner ni att ni får kontakt med mästare och änglar?

– Jo, vi läser speciella mantras och invokationer till Mästarna och änglarna, och då känner vi en påtaglig närvaro av ljus och glädje och upplever samtidigt de speciella kvaliteter som varje Mästare står för.

– Men vi har också en utåtriktad verksamhet. Med det menar jag att vi engagerar oss genom praktiskt arbete och bön för att stödja olika grupper och organisationer som arbetar för fred och ordning här på jorden. Vi åkallar således Guds ljus för att inspirera ledande personer i samhället att fatta riktiga beslut i linje med Mästarnas intentioner. Och så tänker vi positivt för att kärnkraften inte ska få den maktställning som dess förespråkare strävar efter. Vi ber också för enskilda personer, s k *distant healing*. Vi vill verka för att avslöja den manipulation av det svenska folket som sker genom t ex TV, tidningar, rockmusik, politiker och andra ledande personer. Vi åkallar ärkeängeln Mikael för att lösgöra de demoner som besitter dessa medier.

– Många tycker kanske att vi är lite gammalmodiga eftersom vi är emot abort. Men vi ser abort som ett illegalt tagande av livskraften. Vi använder heller inte någon form av droger eller alkohol och är mycket medvetna om vad vi äter. Vår kost är uteslutande vegetabilisk med stort inslag av frukt och nötter.

– Visst tycker folk att vi är lite konstiga ibland, när vi pratar om ärkeänglar och Mästare, säger Lars, men vi finns här för att sprida kunskap om det vi tror på, och 80-talet kan bli ett årtionde med många mirakel. Dessa kommer att ske genom oss människor, eftersom vi alltmer upptäcker Guds närvaro inom oss själva!

*

Allt sedan Summit Lighthouse bildades 1958 av "budbärarna Mark och Elisabeth Prophet", inspirerade av Mästaren El Morya, har nyhets-

Maten välsignas innan den äts. Inom Summit Lighthouse lägger man stor vikt vid att maten ska vara fräsch och "livsduglig". Enbart vegetabiliska produkter används.

Lars läser framför altaret.

brev – *Pearls of Wisdom* (pärlor av visdom) – skickats ut med Mästarnas budskap. Brevet innehåller Mästarnas undervisning av kosmiska kärlekslagar, kommentarer till det aktuella läget på jorden och informationer från det Stora Vita Brödraskapet om vad de anser vara viktigt för planetens fortbestånd.

Man undrar nu varför inte denna mäktiga organisation av Mästare bestående av sådana storheter som Jesus, jungfru Maria, Buddha, El Morya, Dwjal Kuhl, Koot Hoomi och Saint Germain gör något aktivt för att råda bot mot världssvälten, supermakternas kapprustning, miljöförstörelsen m m.

– Visst arbetar Mästarna med

dessa frågor, säger de initierade. Men kom ihåg att Mästarna aldrig inkräktar på vars och ens fria vilja!

Lagen om orsak och verkan, den s k karmlagen, gör det alltså smält omöjligt för Mästarna att gå ut i världen med ljusets och rättvisans svärd draget. Ett ingripande skulle inkräkta på nationers och gruppers karma och störa den kosmiska balansen. Nej, det är Mästarnas lärjungar som utgör den jordiska arm som ska besegra det onda och införa himmelriket på jorden.

*

Det är en lång rad Mästare som erkänns av Summit Lighthouse. Och

Forts på sidan 30

Maj '80

Sökarguiden

- 1 **Torsdag** **Basar** på Klubb Kamelen anordnas av Center för Tibetansk Buddhism
- 2 **Fredag** Basaren är öppen 1, 2-3 maj. Själägandes 17
- 3 **Lördag** **Örtkurer för hy, hår och kroppsvård** Ruth Elisabeth Hälsans Hus Fjällgatan 23A
- 4 **Söndag** **Sufi-qadstjänst** Kvickargården Varisg. 15 (Söder)
- 5 **Måndag** **Graalmysterierna och vår tid** Hans Möller, ABF, Fabian, Sveavägen 43 Måndagspr.
- 6 **Tisdag** **Sänd in program för juni-juli och augusti till Sökarguiden**
- 7 **Onsdag** **Musik och lyrik** på Långringens Gård Anmälan Jane Nyman 801238 Hälsofrämjandet
- 8 **Torsdag** **Shi Chinmoy Center** meditation och information tel 38 7241 eller 7303090
- 9 **Fredag** **Bodymind** veckoslutskurs information: Apeiron-institutet tel 11899
- 10 **Lördag** **Glad-Disco på Hälsans Hus** Fjällgatan 23A
- 11 **Söndag** **Divine Light Mission** Informationsföreläsning Brahegatan 42 tel: 672576 (Varje söndag)
- 12 **Måndag** **Musiken som helande faktor** Alice Rosendahl-Ohlsson Måndagspr. Svea 43, ABF Z-sal
- 13 **Tisdag** **Kristendomen inför världsreligionerna** Carl Hallencreutz, Gustav Vasa-skolan, Kärnkvarn 34
- 14 **Onsdag** **Unification Church** föreläsning och diskussion Roslagsgatan 7 tel. 152990-304470
- 15 **Torsdag** **Massage Kärleksfulla händer** Kristi Himmelsfärds dag Weekendkurs med Peter Lindblad
- 16 **Fredag** **för anmälan (massagekurs)** Rung Apeiron-Institutet 08-11899 (lugnande händer 17-18 maj)
- 17 **Lördag** **Värmarknad på Hälsans Hus** Massor av program! Fjällgatan 23A
- 18 **Söndag** **Siddha Yoga Dham** Videokväll om Swami Muktananda Katarina Bang 66 ring 435709
- 19 **Måndag** **Makrobiotik och samhällsekonomi** Fleminggatan 70 Makrobiotiska Sällskapet
- 20 **Tisdag** **Meditation** Stockholms Spirituella Förening Karlavägen 52 1 tr. ned Tel. 602513
- 21 **Onsdag** **Den mystiska upplevelsen som förnyande impuls** Björn Sahlin SSF Karlavägen 52, 1 tr. ned.
- 22 **Torsdag** **Vårvandring på Kärsön** Samling vid Brommaplan 18.00 Stockholms Vegetariska Förening
- 23 **Fredag** **Festliga tilltugg och smörgåsar** Makrobiotiska Sällskapet Fleminggatan 70
- 24 **Lördag** **Glad-Disco på Hälsans Hus** Fjällgatan 23A
- 25 **Söndag** **Yoga & meditationskurs** Start även Pingstdagen 14 dagars intensiv. 0372-55063
- 26 **Måndag** Annandag Pingst
- 27 **Tisdag** **Samspråk med Evert Årnström** Sanningssökarna Kammargat. 27 1 tr. ög
- 28 **Onsdag** **Föreningen för Psykiofysik** Öppet Hus på Fjällgatan 23A varje onsdag 412366
- 29 **Torsdag** **Världsbönedagen** firas av var och en. Fullmånsmeditation med den stora Åkallan
- 31 **Lördag** **Livsmad och beskydd** Martinus Kosmologi Weekend kurs 31 maj - 1 juni Hälsans Hus 087673129
- 31 **Lördag** **Paradoxer på den andliga vägen (Göteborg)** Gunnar Larsson Johannebergsg. 78 nb.

SKANDINAVISK YOGA OCH MEDITATIONSSKOLA
börjar nya kurser i Yoga och Meditation
5 maj. Information genom skolan i Stockholm
Dalagatan 32, 113 24 Stockholm 33 92 65

Den 7 maj startar kurser i Göteborg,
Södra vägen 2 412 54 Göteborg 031-187393

Och den 25 maj startar en 14-dagars inten-
sivkurs, 340 13 Hamneda 0372-55063

Bert YOGA Jonson

har kurser i Yoga-Meditation och Astrologi
på MASESGÅRDEN mellan den 11-18 maj.

ASTROLOGI- SEMINARIUM

5 - 9 maj i Göteborg. Professionella
astrologer kommer från USA och England.
Goda kunskaper i astrologi fordras för
att man ska få något ut av kursen.
Information och anmälan gör du till
Bokhandel NACKROSEN, Haga Nygata 21,
413 02 Göteborg 031-13 60 05

Apeiron

institutet har följande program för maj:
3-4 Fotzoterapi med Hermander
10-11 Fotzoterapi med Hermander i Umeå
9-10 Bodymind-kurs
15-16 Massage-kärleksfulla händer
17-18 Massage-lugnande händer
31 Se bättre-träning (kasta brillorna)
För program och ytterligare information
ring eller skriv till APEIRON-institutet
Drottninggatan 102, 111 60 Stockholm
08-11 18 99

Demonstration i kroppsterapi den 29 maj
av Stephano Sabetti kl 19.00 på Galleri
Medmera.

Meditation och Yoga med Dr Phulgenda Sinha
från Indien den 12-18 maj på Galleri Med-
mera har inställts.

7 maj kl 19.30 är det TEACHINGS med AMBRES
med Turid och Sture Johansson ABF, Svea-
vägen 41, Hedénsalen.

MARTINUS KOSMOLOGI, föreläsning kl. 19.30

Malmö 5/5 Rönneholmsgården, samlingssalen
Göteb. 6/5 Storgatan 3, 1 tr
Stockholm 7/5 TCO-salen, Linnégatan 12
Jönköping 8/5 Folkets Hus, Brunnsg. 13-15
Linköping 9/5 Biblioteket

SÖKARGUIDEN tar nästa nummer upp sommar-
kurser. Sänd in ordentligt med information!
Se adress på nästa sida.

Sökarguiden

DRÖMMAR

En specialkurs i drömtydning med Montague Ullman
Utveckla ditt inre och bli ett med dina drömmar
som utgör minst en tredjedel av ditt liv. Kontakta
Vattumannen om du inte hinner gå på denna kurs,
det kanske blir flera. Information och anmälan
Vattumannen, Drottninggatan 83, tel: 10 96 15

LLAER NOW

Intuitive assertion and rebirthers'
training 10-day retreat 9-18 May 1980

This retreat shall focus on the refinement
of active intuitive power through rebirth-
ing and other advanced awareness-expansion
techniques.

For more information contact Galleri Med-
mera, Bellmansgatan 20 A, 116 47 Stockholm
tel 08-41 16 40.

The retreat will be led by Peggy Stanley
and David Joslin

Snölejonet

är en trevlig liten butik som drivs av
Karma Shedrup Dargye Ling, Center för
Tibetansk Buddhism i Sverige. Här hittar
du konsthantverk från Nordindien och Nepal. Rökelse och andra religiösa beståndsdelar
som kan behövas i den tibetanska ceremonin. SNÖLEJONET säljer även svenskt konsthantverk
samt informerar om andliga aktiviteter som sker här på centret i Stockholm. SNÖLEJONET
ligger på Rådmansgatan 57 och har öppet vardagar 11.00-18.00 tel. 08-30 56 51

METROPOL

ska nu bli åttioalets stockholmstidning.
METROPOL har rötter i den stockholmska under-
jorden, gör motstånd mot vandaliseringen av
staden, släpper fram den alternativa kultur-
en, har de oskrivna reportagen och de feiga
påhopp. METROPOL är en tidning för dig som
bryr dig om vad som händer med stan.
METROPOL, Box 15045, 104 65 Stockholm
tel: 08-43 70 49. Utkommer varannan vecka.

InCAL

Informationscenter för Alternativa
Livsvalskedningar och ny forskning

har tillsvidare fått en interimstyrelse
som består av Olle Hjern, Mona Svernby och
Per Sellmann. InCAL består året ut och Per
har tagit på sig att förmedla information
om InCALs gruppmedlemmar dels i SÖKARGUIDEN
samt dels i två separata utskick, ett som
kommer nu innan sommaren med alla sommar-
kurser och ett inför hösten med ett välmatat
höst-kursprogram.

RESO Specialresor erbjuder dig att tillsammans
med Basil Catomeris åka på en YOGA-resa till
La Serra 9/6-23/6 1980 (Italien) Utförligt
program kan du få från RESO, Klara Norra
Kyrkogata 31, 105 24 Stockholm 08-22 60 20
Information även genom Basil: 08-22 93 30

En bra och informativ SÖKARGUIDE beror helt och hållet på dig och om du skickar in just
din grupps färskaste program och informationsblad. All information skickas till:
SÖKARGUIDEN c/o Per Sellmann, Drottninggatan 85, 2tr. 111 60 Stockholm.

YOGA

ALLVARLIGA ANKLAGELSER MOT LINBUSAMFUNDET

Gurdjieff-Ouspensky-rörelsen har ett moraliskt ansvar för ett par människors död. Det påstås i tidningsartiklar. En religionsforskare varnar för rörelsen, som bestrider alla anklagelser.

Ett par vänner riktade min uppmärksamhet på ett reportage i Saxons Veckotidning nr 5 i år med rubriken "En förtvivlad mamma vädjar genom Saxons: 'Stoppa sekten som dödade min son!' "

En namngiven och i fotografier visad person sägs ha blivit "driven till självmord", och "Linbu-sekten" görs ansvarig. Sekten beskrivs som "fanatisk", och det påstås att den "utnyttjar hjälplösa människor, mest ungdomar". Dess "metodik går ut på att psykiskt droga hjälpsökande i syfte att utnyttja dem i kallhamrade affärssammanhang".

Det ifrågasätts om en ung kvinna, som kastade sig i en flod, men blev räddad, hade uppmanats till självmord av sekten. En kvinna har hittats död. En ung man, den ovan nämnde, vilken vi i fortsättningen kallar G, har hoppat ut genom ett fönster och slagit ihjäl sig. Samtliga dessa personer sägs ha haft anknytning till "Linbusekten", dvs Gurdjieff-Ouspensky-rörelsen.

Saxons reporter skriver också om "vilda spritfester enligt medlemmars vittnesmål", och han menar att "rörelsen avslöjats och fanatikerna kan ställas till ansvar". Han betecknar verksamheten som en "mardröm".

Reporterns sagesmän är G:s mor, som förekommer med namn och bild i tidningen, samt "f d medlemmar" och "Olle", vilka är anonyma.

Det meddelas att samfundsledarna Hallstein Farensveit och Lilian Agvald inte har velat bemöta anklagelserna (som ursprungligen publicerats i Kvällsposten).

LINBUSAMFUNDET SVARAR

Jag har haft några telefonsamtal samt brevväxling med Lilian Agvald. Hon har berättat att sedan Kvällsposten i Malmö skrivit anklagande om Linbusamfundet, hörde Tore Lexe på Saxons Veckotidning av sig och bad att få göra en interv-

ju med henne. Hon förklarade för honom, säger hon, att hon inte ville gå i svaromål på anklagelserna i Kvällsposten men att hon gärna skulle berätta om Linbusamfundet.

Men i stället för ett positivt informerande reportage om samfundet så som Lilian Agvald tänkt att det skulle bli, publicerades i Saxons Veckotidning en artikel med fruktansvärda anklagelser.

Till mig säger Lilian att det som står i Kvällsposten och Saxons Veckotidning inte har något med verkligheten att göra. Det rör sig enligt hennes uppfattning om "illvillig ryktesspridning".

– Beskyllningarna mot vårt samfund är så osakliga och märkliga att de personer som känner oss och de som tillhör samfundet blir mycket upprörda och frågar: "Får man rikta sådana anklagelser mot människor och dessutom publicera dem?" Jag ställer samma fråga.

– Linbusamfundet anklagas för att lura in psykiskt svaga personer i sitt nät för att därefter hjärntvätta dem och sedan utnyttja dem i hårt arbete till sådan grad att ett par av dem slutligen tagit livet av sig. Jag känner Linbusamfundet och har arbetat för det i snart två år. Och jag kan bara säga: *vad vi anklagas för är inte sanning!*

– Jag skulle inte kunna svara i detalj på anklagelserna mot oss utan att svika givna förtroenden från bland andra G. och utan att komma med egna mycket allvarliga anklagelser mot de personer som gett upplysningar åt journalisterna.

– Men jag kan ändå säga att Linbusamfundet inte kan vara orsaken till att G. tog sitt liv. Han hade haft många svårigheter innan han kom till oss, han led av schizofreni, och han var inte kvar hos oss när han begick självmordet. Jag kan finna orsaker till det tragiska självmordet, men av hänsyn till särskilt G. vill jag inte nämna dessa. Vi försök-

te aldrig hålla honom kvar, vi har inte rått honom att sluta med sin medicin, och vi lever inte i lyx och överflöd på andras bekostnad. De påstådda överdådiga middagarna och spritfesterna består vanligen i en gryta av grönsaker från trädgården och emellanåt vin därtill.

– Hur kan fru G. berätta om spritfester som hon varit med om?

– På midsommarafton hade vi vin och det fanns grogg också, men det var precis som på en vanlig enkel tillställning. Att kalla detta en spritfest är helt missvisande.

– Saxon-reportern skriver att sekten är fanatisk. Hur vill du kommentera det?

– Vi försöker motarbeta fanatism. Vi pångterar att tro från vår synpunkt inte har något värde. Om du tror, så tror du en sak en dag och en annan sak en annan dag. Det finns inget stabilt i tro. I stället för tro rekommenderar vi studier och erfarenheter. Fanatism är till skada.

– Har ni inte ganska hårdhänta metoder för att göra människor starka? Gurdjieff själv pressade ju sina anhängare väldigt hårt för att de skulle utstå fysiska plågor och lära sig komma igenom dem.

– Jag kan tänka mig att detta är beskrivet i böckerna därför att det är lätt att beskriva och inte för att det är det viktigaste.

– Har ni hårdhänta metoder?

– Nej. Men visst händer det att man gör en resa och låter bli att sova och tar detta som en övning.

– Pressar ni era elever och säger till dem att nu skall du inte sova utan arbeta?

– Nej, varje sådan övning måste komma av egen önskan att göra den. Annars är den meningslös.

– Du tror inte att en psykiskt svag person kan ta skada av den behandling han får hos er?

– Nej. Man uppmanar till ansträngning, men man tvingar inte

till ansträngning.

Beträffande sammankopplingen av Linbusamfundet och självmord hänvisar Lilian Agvald till polisen i Älmhult. Där förklarar man för mig att man inte ser något samband mellan något självmord och samfundet i fråga och att man inte har några anmärkningar mot samfundet eller mot den affärsverksamhet som drivs av medlemmar där.

ANMÄLAN TILL PO

Lilian Agvald har anmält Saxons Veckotidning till Allmänhetens pressombudsman. Anmälan har inte föranlett någon åtgärd. Jag citerar några stycken ur ett brev till Lilian Agvald, daterat 26 februari 1980 och underskrivet "För Allmänhetens pressombudsman, Margareta Arve".

"... anförde Ni klagomål mot en i Saxons Veckotidning 5/80 införd artikel angående vissa anklagelser mot den s k Linbu-sekten. Ni anförde att artikeln återgav en intervju med Er, trots att Ni hade satt som villkor för intervjun att den skulle publiceras i en fristående artikel..."

"I fråga om vad som överenskomits mellan Er och tidningens reporter står uppgift mot uppgift och jag saknar möjlighet att närmare utreda den saken. Tidningen var emellertid från pressetisk synpunkt oförhindrad att publicera uppgifterna om Linbu-sekten, som måste anses äga allmänintresse. Enligt pressetiska normer borde den då också ge någon representant för sekten tillfälle att bemöta uppgifterna. För min del anser jag inte att återgivandet av Era uttalanden i den påtalade artikeln i stället för i en fristående artikel var ägnat att vålla Er nämnvärt ökad skada."

"På grund av det anförda finner jag inte anledning till klander mot tidningen i detta fall och lämnar därför klagomålen utan vidare åtgärd."

En anmälan till PO från Hanna Höjlund Nielsen, adress Linbugården, mot Kvällsposten har inte heller föranlett någon åtgärd från PO.

– Man är maktlös gentemot tidningars skrivelser, kommenterar Lilian Agvald.

SAXON-REPORTAGET ENSIDIGT

Allt som Lilian har berättat för mig kan inte återges här. En del informationer får betraktas som konfidentiella.

Det är svårt för mig att göra en säker bedömning av vad som eventuellt kan ligga i anklagelserna mot Linbusamfundet. Men så mycket

Linbugården med en swimmingpool som byggts av medlemmar. Foto Scandia Photopress.

anser jag kan sägas att Saxons Veckotidning har gjort en sensationsartikel av en sak som borde ha behandlats på ett mycket mer varmt och försiktigt sätt. Tidningen har tagit fru G:s parti. Den har okritiskt återgett hennes och några andra personers åsikter utan någon antydning om att de kan ha fel. Reportaget är ensidigt, onyanserat och missvisande. Skribenten målar i svart och vitt i en förenkling av problemet. Den avlidne G:s levnadshistoria lämnas dessutom ut hänsynslöst. Den beklagliga artikeln torde ha kunnat undvikas i det skick den publicerades om tidningen varit angelägen om att samfundets åsikter skulle komma fram och om Lilian Agvald spontant tillsänts det färdiga manuskriptet och om hennes synpunkter beaktats som åtminstone likvärdiga med den andra sidans. Man kan inte bara krypa bakom det förhållandet att företrädare för samfundet vägrade bemöta anklagelserna. På grund av anklagelsernas allvarliga natur borde normal mänsklig hänsyn ändå ha visats samfundets medlemmar. (Om Kvällsposten-artiklarna blir omdömet likartat.) Ungefär så som här nedskrivits menar jag att PO:s uttalande borde ha varit.

*

Själv har jag gärna velat tala med några av Saxons Veckotidnings sagesmän. Jag har bett reportern meddela dem att jag gärna vill höra deras mening. Men detta har inte lett till någon kontakt.

KVÄLLSPOSTEN

Kvällsposten i Malmö hade mot Linbusamfundet riktade artiklar i fyra på varandra följande nummer: 20–23 oktober 1979. Fastän dessa publicerades före Saxons Veckotidnings reportage, läste jag dem först efter veckotidningen. Kvällspostens uppgifter är av liknande slag som Saxons. "Hon varnar för ny sekt: – Djävulssekten mördade min son! De tvingade honom att jobba utan lön. Deras helvetesläror knäckte honom psykiskt. Hans självmord på Östra Sjukhuset blev oundvikligt. Han fick bara leva 30 år."

Fru G. påstår att hennes son tvingades att sluta med sin medicin. Lilian Agvald bestrider detta. När G. kom från Linbusamfundet "var han i ett fruktansvärt tillstånd", säger fru G. till Kvällsposten. "Han var svårt sjuk och togs omedelbart in på Östra Sjukhuset." Schizofrenin, som hållits borta med hjälp av mediciner, hade åter brutit ut.

Det kan mycket väl hända att träningen inom Linbusamfundet var ytterst olämplig för G. Och en ideell rörelse som arbetar med människors personlighetsutveckling måste känna stort ansvar för medlemmar och kursdeltagare. Men ändå är det knappast styrkt att Linbusamfundet kan anses ha en moralisk skuld till G:s självmord. I första hand måste orsaken till den förtvivlade handlingen sökas i G:s egna egenskaper.

Kvällsposten berättar också om en kvinna, anonym, som tvingades kasta bort sina mediciner mot depression, varpå hon omedelbart,

Entré till Linbugården. Foto: Scandia Photopress.

uppges det, blev sjuk och gjorde ett självmordsförsök.

Representanter för Linbusamfundet har vägrat uttala sig om anklagelserna.

Säkerligen är det så att påfrestande metoder för personlig utveckling kan skada vissa människor. En idé hos Gurdjieff är att man genom att utstå fysiska och psykiska påfrestningar kan bli stark. En närmast övermänsklig styrka anses skapas, när människan pressar sin förmåga att uthärda till det yttersta. Att sådan träning kan knäcka en del människor är inte svårt att förstå. Men Lilian Agvald säger att ingen har lämnat Linbusamfundet svagare än han var när han kom dit.

Åke V. Ström, religionsvetare i Lund, säger till Kvällsposten:

– Jag vill på det allra bestämdaste varna för rörelsen Linbu! Dit dras svaga människor som blir fullständigt hjärntvättade till att underkasta sig ledarnas maktlystnad!

*

Karaktäristisk för Linbusamfundet är Gurdjieffs tanke att människan är "en maskin". Hon anses reagera blint på yttre inflytanden och har mycket liten, om ens någon, självkontroll. Det gäller för "studenten" att bli medveten, att vara närvarande i allt han gör, i varje rörelse, varje tanke. Det är förmodligen denna "medvetenhet" och "närvaro" som gör att Linbufolket ofta rör sig och talar som i ultrarapid. De iakttar alltid sig själva mycket noga.

LILIAN AGVALD OM LINBUSAMFUNDET

Lilian Agvald säger att Linbusamfundets teorier och arbetet där är det som, från hennes synvinkel sett, kan ge förtroende eller respekt för samfundet och ge hennes dementi någon tyngd. Bland annat av det skälet vill hon gärna berätta för Sökares läsare om Linbusamfundet.

Lilian omtalar att Linbusamfundet är verksamt i form av Gurdjieff-Ouspensky centra. Grunden för arbetet är teorier som författarna G. I. Gurdjieff (1877–1949) och P. D. Ouspensky (1878–1947) har lagt fram i sina böcker. Även Rodney Collin och Maurice Nicoll har skrivit om sina studier utifrån dessa teorier.

– Gurdjieff skapade en esoterisk skola med arbetsmetoder som var anpassade till den västerländska kulturen. Hans skola finns efter honom i Paris. Ouspensky, som var Gurdjieffs elev, skapade en skola i London, som ännu finns där. Rodney Collin var elev till dem båda och skapade bl a en skola i Mexico och Peru. Linbusamfundet har växt fram ur den skola som Rodney Collin byggde upp i Amerika. Samfundet arbetar efter de metoder som Gurdjieff anvisade, och det gör anspråk på att efter förmåga tillhandahålla "sann kunskap" och metoder för att uppnå sådan kunskap för dem som söker den.

– Samfundets teorier utgår från att det finns en "sann kunskap", som bärs och upprätthålls av en "inre cirkel" av människor. Sådan sann kunskap lärs ut i esoteriska skolor. För att förvärva den måste man med oberört intellekt studera verkligheten och inte ge vika när ens "behagliga illusioner" om bland annat en själv rubbas.

– Man måste också göra sig fri från varje form av negativitet, både mot sig själv och mot andra. Ouspensky tar, bland annat i "In search of the miraculous", upp frågan varför negativitet berövar människan hennes möjlighet att uppnå "sann kunskap". När man uppnått "objektiv kunskap" om sig själv, då har man en möjlighet att nå objektiv eller sann kunskap om omvärlden. Men utan att genomgå den smärtsamma processen för att uppnå objektiv kunskap om sig själv kan man inte nå sann kunskap om omvärlden.

– Att motarbeta negativitet kräver stor uppmärksamhet och ansträngning. Den som är ärlig mot sig själv kan se att han i mycket är offer för sin egen själviskhet, mistro mot andra, svartsjuka, avundsjuka, utledsnad, ilska. Negativiteten skadar mest den som har den,

och teorierna säger att den är onödigt.

– Det gäller för människan att komma ifrån sina negativa emotioner, som är skadliga. Detta är ett arbete med syfte att erhålla "inre frid och harmoni", vilket är det som flertalet av medlemmarna i Linbusamfundet strävar mot.

– En grundtanke inom Linbusamfundet är: Tro inte bara på vad någon säger, utan gör egna iakttagelser. Det som står i böckerna är teorier tills du själv en dag kan konstatera om de överensstämmer med verkligheten. Observera! Observera dig själv, omgivningen, dra inga slutsatser, lägg information på lager! Efter ett långt arbete med observationer kan så småningom vissa mönster börja skönjas.

– Teorierna är ett hjälpmedel ungefär som en karta är ett hjälpmedel för att lära känna en stad. När jag lärt känna staden, kan jag avvara kartan.

Att "komma ihåg sig själv" är ett nyckelbegrepp inom Linbusamfundet.

– Att inte ge efter för negativitet och att göra iakttagelser, det försöker jag var jag än befinner mig – dvs så fort jag kommer ihåg att göra det. Det är det som är det svåra, att komma ihåg sig själv, att komma ihåg att iaktta sig själv och omvärlden, att komma ihåg att vara vaken och närvarande. Detta är så svårt att man för att få resultat måste förena sig med andra som arbetar på samma sätt och med likartad målsättning.

– I Linbusamfundet möts människor som vill arbeta på sin egen utveckling efter de riktlinjer jag skisserat. Inte sällan rör det sig om personer som haft motgångar eller personliga svårigheter och som är i behov av hjälp. Vi träffas i grupper några kvällar i veckan för att jämföra och utbyta iakttagelser, ge synpunkter på tolkningen av Gurdjieff-Ouspensky-systemets teorier och var vi kunnat finna dem bekräftade i verkligheten.

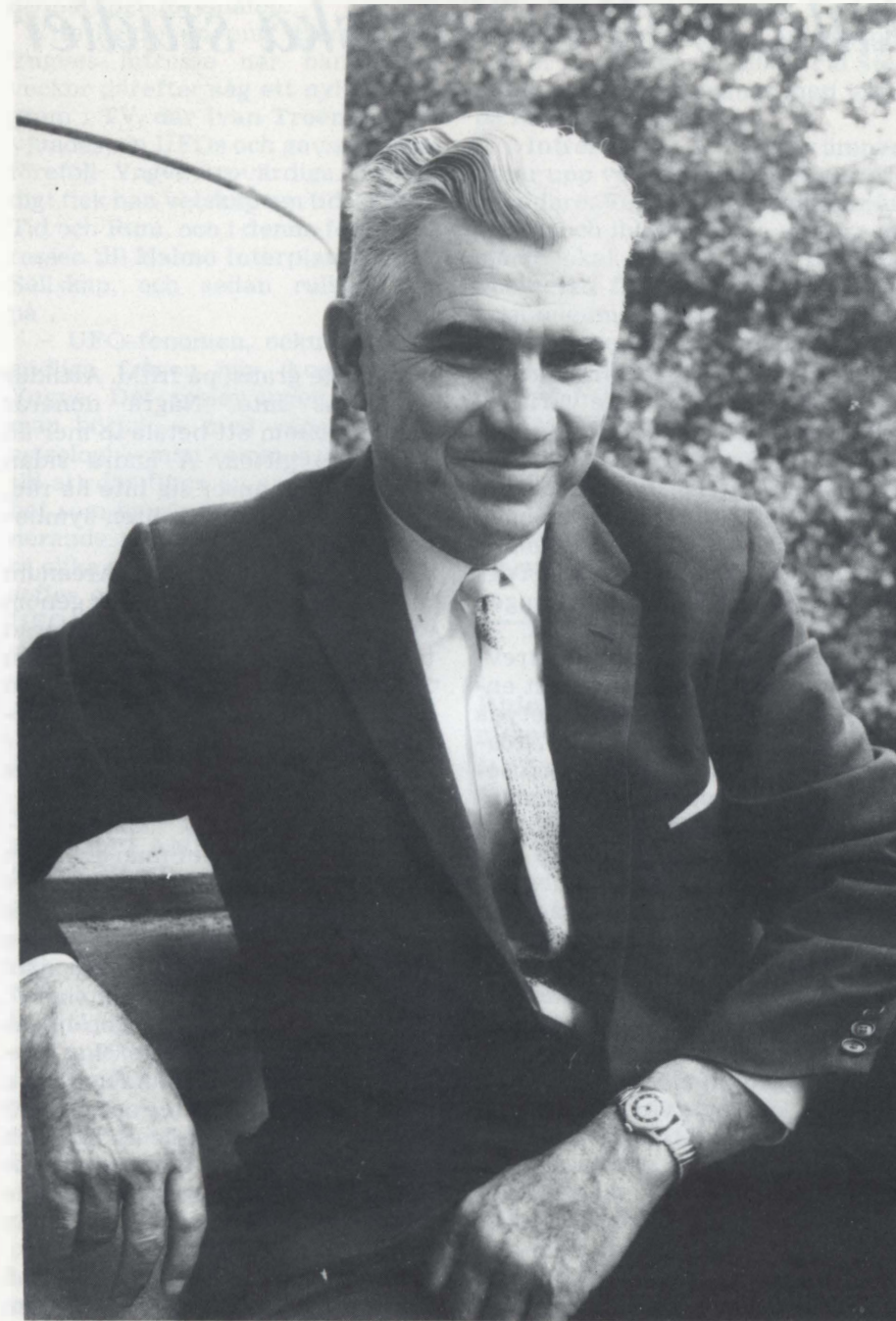
– Några av oss bor tillsammans i kollektiv. Det är nyttigt. Man lär känna sidor av sig själv som man eljest skulle vara okunnig om.

– Strax söder om Älmhult har vi ett ställe som heter Soligården, 2,5 mil från Linbugården. Det är öppet för alla, vardagar och helger. Den som är intresserad kan åka dit, titta runt och fråga dem som finns där om den esoteriska skolan, teorierna eller arbetet. Vi har också centra i Stockholm, Göteborg, Malmö, Uppsala och Oslo.

– Allt vi sysslar med, när vi är

Forts på sidan 30

J. B. Rhine in memoriam

Joseph Banks Rhine, parapsykologins nestor och främsta namn, avled vid 84 års ålder den 20 februari 1980 i sitt hem i Hillsborough, Orange County, North Carolina, USA. Minnesgudstjänst hölls i Duke-universitetets, Durham, North Carolina, kapell den 22 mars.

Rhine var född i Juniata County, Pennsylvania, den 29 september 1895. Han tog sin kandidatexamen 1922, magisterexamen 1923 och doktorsexamen 1925, allt vid universitetet i Chicago. 1920 gifte han

sig med Louisa Ella Weckesser, också hon ett känt namn inom parapsykologin. Makarna fick tre döttrar och en son.

Rhine var forskningsassistent i växtfysiologi vid Boyce Thompson Institute 1923–24 och sedan lärare i samma ämne 1924–26 vid West Virginia-universitetet.

1926 arbetade Rhine med dr Walter Prince, grundaren av Sällskapet för psykisk forskning i Boston, vid Harvard-universitetet. Undersökningarna gällde främst medium-

skap. Ett år senare begav sig Rhine till Duke-universitetet för fortsatta undersökningar inom samma ämnesområde. Han erbjöds året därpå att stanna och var 1928–29 lärare i filosofi och psykologi och från 1929 till 1949, då han pensionerades, enbart i psykologi, först som universitetslektor, sedan som professor.

Makarnas intresse för parapsykologi hade väckts 1922 genom ett föredrag av Sir Arthur Conan Doyle, privatdetektiven Sherlock Holmes skapare. 1935 grundade professor William McDougall och Rhine vid Duke-universitetet ett av de första parapsykologiska laboratorier i världen (troligen det första speciallaboratoriet) och det blev snart det mest kända. Framför allt studerades telepati, klärvoajans, prekognition och psykokinesi (PK). Vid utvärderingen användes vedertagna statistiska metoder.

1937 startade McDougall och Rhine den vetenskapliga tidskriften Journal of Parapsychology, som fortfarande utkommer med fyra nummer om året. Tidskriften är en av de fyra främsta inom sitt område i världen. Den ojämförligt flitigaste skribenten under åren har varit Rhine.

Rhine myntade termen ESP, extrasensory perception, utomsinnlig varseblivning, som sammanfattande term för telepati, klärvoajans och prekognition och han använde den grekiska bokstaven psi som sammanfattningsterm för ESP och PK.

Under de första decennierna vid Duke-laboratoriet användes specialgjorda kort, s.k. zener-kort, vid experimenten. De ser ut som vanliga spelkort men har till symboler stjärna, fyrkant, kors, ring och våglinjer, fem av varje, alltså alltså 25 kort. En "sändare" blandar leken och koncentrerar sig sedan på ett kort i sänder och en "mottagare", som ej kan se korten, söker tala om vilka kort sändaren observerar. Blir det statistiska resultatet högre än slumpen kan man antaga att telepati ägt rum mellan sändare och mottagare. Vid klärvoajansförsök används ingen sändare och vid prekognitionsexperiment skall mottagaren i förväg tala om vilket kort sändaren litet senare koncentrerar sig på. Vid PK-prov används ofta tärningar som försökspersonen söker påverka att falla på ett visst sätt. Skandinavien Haakon Forwald var Rhines mest kända försöksperson vid PK-experimenten.

Andra områden inom vilka Rhine forskade var ESP-förmågans natur, personlighetsfaktorer hos "lykosamma" sändare och mottagare,

Forts på sidan 25

ARCANUM

tidskrift för ockulta och esoteriska studier

Reportage Åsa Freij

– Esoterisk kunskap är väl de ord som bäst förklarar vad Arcanum är till för, säger dess redaktör sedan 1971, typografen Yngve Freij i Malmö.

Arcanum utkommer med nio nummer om året. Till det yttre är tidskriften mycket enkel. Den är stencilerad i A4-format och har få illustrationer. Men innehållet är ambitiöst. Några axplock bland rubrikerna: "Eliphas Levi – sentida magiker", "Kärlekens och äktenskapets esoteriska filosofi" och "Bevis för gammal civilisation på Mars?"

Den som startade Arcanum var Lennart Lind, ingenjör i Bromma. Han var en av de ledande medlemmarna i Ifologiska Sällskapet, där man studerade "flygande tefat" (UFOs), och han började 1962 att utge en stencilerad medlemstidning med namnet Tid och Rum. År sedan sällskapet följande år övertog utgivningen, startade Lennart en egen tidskrift, som han kallade Brevcirkeln. 1965 överlämnades denna till Gert Carlsson, Alve Holmqvist och Yngve Freij i Mal-

mö, med Gert som "chefredaktör". Det gänget hade tidigare varit redaktörer för Tellus och dess efterföljare Galax, små UFO-tidskrifter från Malmö Interplanetariska Sällskap, MIS. 1965 följde Orion med mer populärvetenskaplig betoning och i mer påkostat tryck, med Yngve Freij som redaktör. Satsningen gick dock inte ihop ekonomiskt.

För några år sedan döptes Brevcirkeln om till Arcanum, vilket enligt uppslagsverken kan betyda "hemligt medel" eller "Arcanum ... särskilt inom alkemien beteckning för de vises sten, det stora elixiret". Sedan 1971 är det Yngve som håller i de redaktionella trådarna. Men ytterligare ett halvdsin personer räknas som ingående i redaktionen – även Gert Carlsson, som numera är bosatt i Buenos Aires, där han tillsammans med sin fru Vera driver ett yoga- och terapi-institut. Gert medverkar framför allt med översättningar från engelska och spanska böcker och tidskrifter. Alve Holmqvist sköter de tekniska och administrativa sysslorna.

Arcanum fungerar som ett slags förening, med f n något över 900 medlemmar. Det mer eller mindre frivilliga årsbidraget rekommenderas för 1980 till ca 45 kronor.

Hemma hos Yngve finns också ett unikt lånebibliotek, som omfattar mer än 1 300 volymer sökarböcker samt över 200 småskrifter och ca 115 tidskrifter. Endast Arcanum-medlemmar samt medlemmar i Malmö Interplanetariska Sällskap kan låna från biblioteket, vid personligt besök eller per postorder. Dessa böcker har skänkts till Arcanum eller, i vissa fall, lånats ut. Under senare år har en del aktuella, nyutgivna böcker köpts in för pengar som föreningen fått över.

Några större summor i Arcanum-kassan brukar det inte finnas, eftersom man försöker göra allt så billigt som möjligt för medlemmarna, som får betala ungefär självkostnadspris för tidning och boklån. Yngve och hans medarbetare gör

allt arbete gratis, på fritid. Artiklar honoreras inte. Några donerar pengar genom att betala in mer än medlemsavgiften. Å andra sidan kan den som anser sig inte ha råd, slippa undan med en liten symbolisk slant.

Sedan januari i år har Arcanum utökats till omkring 36 sidor genom att Psikontakt, en liten stencilerad tidskrift som inte utkommit sedan 1974, införlivats med den. Mannen bakom Psikontakt är Denis Lindbohm, författare till bl a sf-böcker och reinkarnationsboken "Jagets eld", som kom ut på Sökarens Förlag 1971 (nu slutsåld).

Lite fundersam blir man över den stridslystna tonen i en artikel av Denis, där han uppmanar till mer och djärvare insändarskrivande och lovar försvara både sig själv och andra "med svärd och sköld", om de blir angripna eller förlöjlighade för sina psi-intressen. "Jag brukar inte vända andra kinden till, om någon buse går omkring och utdelar snytingar", skriver Denis bl a och fortsätter: "Det vore orätt mot bussen. Då skulle han tro att han gjorde rätt." Men det kanske inte är så illa ment som det låter ...

Yngve berättar att han kom in på ockulta och andliga frågor genom sitt intresse för flygande tefat. Och han kan på minuten säga, när det intresset föddes. Det var något av en omvändelse, och den ägde rum den 14 december 1961 klockan 23.20. Vid den tiden hade Yngve astronomi som sin stora hobby, och vid en paus i teleskoptittandet såg han för första gången något som måste betecknas som oidentifierade flygande föremål – UFOs.

– Det var en V-formation av sju eller nio svagt lysande skivor, säger Yngve. Jag betraktade den uppstigande stjärnbilden Orion vid horisonten, då föremålen dök upp. Jag trodde först att det var en flock fåglar, men när formationen var nära zenit förstod jag att det inte var det. Och någon annan naturlig förklaring kunde jag inte hitta.

Yngve granskade sedan flera tid-

ningar för att se om någon annan hade observerat detsamma som han. Men ingen tycktes ha iakttagit de märkliga föremålen.

Ytterligare en puff framåt fick Yngves intresse när han några veckor därefter såg ett nyhetsprogram i TV, där Ivan Troëng intervjuades om UFOs och gav svar som föreföll Yngve trovärdiga. Samtidigt fick han vetskap om tidskriften Tid och Rum, och i denna fanns adressen till Malmö Interplanetariska Sällskap, och sedan rullade det på ...

– UFO-fenomen, ockultism och andliga frågor hör ihop, menar Yngve. Det spelar ingen roll var man börjar – med yoga, filosofi, astrologi – man kommer ändå fram till att där finns en andlig verklighet som är oändligt stor och fascinerande. Man kan i längden inte göra olika yogaövningar, studera filosofier och religioner eller läsa om UFOs utan att börja fundera över sin egen roll i universum och komma in på många andra andliga frågor.

Adress: Arcanum, Box 13013, 200 44 Malmö 13.

MALMÖ INTERPLANETARISKA SÄLLSKAP

MIS, Malmö Interplanetariska Sällskap, som nämns i reportaget om Arcanum, är Sveriges äldsta UFO-förening. Med åren har den emellertid ändrat karaktär och har nu ett mycket brett program. Dess verksamhet är mest att likna vid Måndagsgruppens och Klubb Kamelens i Stockholm. MIS är alltså i första hand arrangör av föredrag och diskussioner om UFO, astronomi, rymdforskning, kärnfysik, ockultism och yoga m m. Den röda tråden är att ämnena ska bidra till eget sökande och ökat medvetande.

MIS startades i samband med att en redaktör för en tysk UFO-tidskrift, Karl Veit från Wiesbaden, 1958 besökte Sverige som föredragshållare på inbjudan av Edith Nicolaisen, bokförlaget Parthenon i Helsingborg.

Efter föredraget gavs impulsen till startandet av den nya föreningen, som skulle få namnet Malmö UFO-Sällskap. Intresserade som åhörde föredraget hade möjlighet att genast anmäla sig. 1962 ändrades namnet till Malmö Interplanetariska Sällskap.

1959 kom Alve Holmqvist med och blev kassör, vilket han varit sedan dess. Han berättar:

– Medlemsantalet var länge 15 – 25 personer, som dessutom mer eller mindre fick gå under jorden med sina intressen för att inte bli

utskrattade. Nu räknar vi 120 medlemmar och ofta kommer ett hundratal besökande till mötena, vilka hålls den första fredagen i månaden. Ordföranden Ebbe Johansson, som är institutionstekniker vid Sjöbefälsskolan, har ordnat med lokal på skolan för sällskapet.

– Intresset för den typ av ämnen vi tar upp växer ständigt, säger Alve vidare. Vissa ämnen drar mer än andra, och ibland måste vi hyra en större lokal. Stort gensvar från allmänheten fick vi då vi firade 20-årsjubileum 1978 och arrangerade ett tre dagar långt symposium, där bl a Hans Granqvist, den kände radiorösten från Hong Kong, talade om TM, Zen och andra meditationsformer. Det talades också om olika livsfilosofier, universums svarta hål, UFOs och mycket annat.

Adressen är MIS, Box 2012, 200 12 Malmö 2.

Rhine in memoriam Forts

förhållandet mellan tro och misstro å ena sidan och positiva resultat i pp-försök å den andra, intressets och tråkighetens eventuella inflytande på experimenten, könets, ålderns och den mentala hälsans betydelse för försöksresultaten, paraförmågans vanlighet (utbredning) hos en befolkning samt eventualiteten av djurs paraförmåga.

Rhines mest kända böcker är *Extrasensory Perception* (1934), *The Reach of the Mind* (1947) och *New World of the Mind* (1953). På svenska finns endast en bok av honom och det är *Telepati och clairvoyance i modern belysning* i översättning av Georg Emanuelsson. Den utgavs 1955 som nummer 2 i den lilla skriftserie som Sällskapet för parapsykologisk forskning förlägger. (Boken kan erhållas från sällskapet för 12 kronor.) Rhine var hedersledamot av det svenska Sällskapet för parapsykologisk forskning.

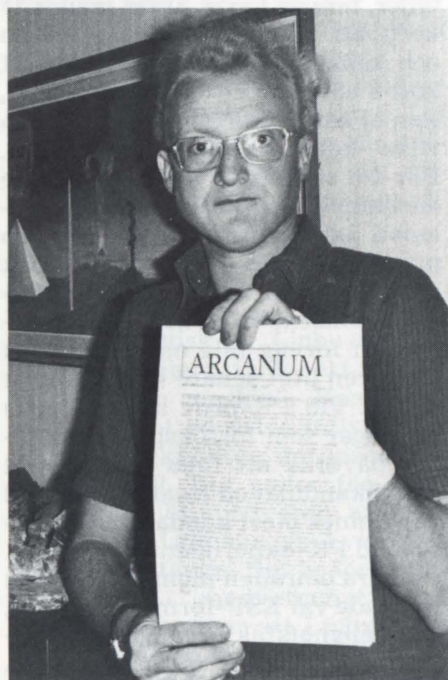
Rhine ansåg att parapsykologin är en unik vetenskap, en gränsvetenskap mot okända marker och därmed avantgardisk. Parapsykologerna visar således pionjäranda. De gamla, ortodoxa vetenskapsmännens världsuppfattning kommer inte att kunna stå sig i den parapsykologiska prövningen utan måste förr eller senare överges eller åtminstone omarbetas. Föremålet eller området för parapsykologin är enligt Rhine själen eller människans inre andliga väsen. Därför är parapsykologin inte bara en del av psykologin utan till och med

psykologins kärna. Detta synsätt förklarar således själva termen "parapsykologi". Rhine undvek termen "psykisk forskning" och tillbakavisade termer som "parafysik". Han menade att psykologerna mer borde fokusera sig på självobservationer och mindre ägna sig åt de indirekta, sekundära själsfenomenen, människans beteende, som framför allt behavioristerna koncentrerar sig på.

Själen ansåg Rhine ännu in på åttiotalet vara i stort sett outforskad. Det är egentligen endast parapsykologin som vetenskapligt sökt avslöja och frilägga den, dvs visa fram mer eller mindre dolda eller okända förmågor, krafter och inre dimensioner hos människan.

Rhine förkastade den materialistiska grundvalen i behaviorismen, psykoanalysen, den psykologiska existentialismen, marxismen och den mekaniska världsåskådningen. Han satte sin tillit till parapsykologin och hoppades att allteftersom den parapsykologiska forskningen framskred så skulle en ny, mindre materialistisk och mer andlig syn på människan och världsalltet göra sig gällande. Han hade en vision av att när människorna en gång upptäcker och förstår sin innersta, rätta natur, så kommer de att leva i harmoni med varandra. Den nya, frigjorda människan blir inte beroende av enskilda kulturer och samhällen, blir inte egoistiskt inriktad, utan hon blir världsmedborgare och står som sådan ovanför alla stridigheter och ser enbart till det allmännas bästa.

Rolf Ejvegård

Yngve Freij visar upp sin tidskrift.

Yngve Freij och Alve Holmqvist. I bakgrunden en del av lånebiblioteket.

GURDJIEFF

Av Colin Wilson

Återgivet från Arcanums decembernummer, 1979.

På morgonen den 3 oktober 1948 var Harley Street-läkaren Kenneth Walker på väg till en lägenhet på Rue de Colonel Renard i Paris för att möta sin mästare och lärare, G I Gurdjieff. Under exakt ett kvarts sekel hade Walker varit djupt influerad av Gurdjieffs idéer, ända sedan en kväll år 1923 då hans vän Maurice Nicoll tog honom till ett föredrag av P D Ouspensky. Ouspensky var Gurdjieffs ledande discipel, en outtröttlig förespråkare för hans idéer. Likväl hade Walker under de tjugofem år han närvarit vid Ouspenskys föreläsningar aldrig träffat Gurdjieff. Ouspensky var nu död och Walker beslöt att det var på tiden att han mötte grundaren av "Institutet för människans harmoniska utveckling".

Lägenheten var packad med allt möjligt småskräp och påminde närmast om en skrothandel. En grupp disciplar satt lyssnande i över en timme medan någon läste högt från manuskriptet till det omfattande och svårbegripliga mästerverket "Belzebub's Tales to his Grandson" (Belsebubs berättelser för sin sonson). Därefter trädde Gurdjieff in i rummet; en liten man med kal huvudsvål och grå knävelborr-mustasch. Han inviterade samtliga till lunch. Walker satt med sin hustru mitt emot Gurdjieff vid det låga bordet – Gurdjieff åt på österländskt vis – och hade således tillfälle att observera honom på nära håll. Walker kommenterar:

"Vilken häpnadsväckande man han var. Fullständigt olik alla andra jag mött. Nu då han hade tagit av sig sin 'kalmak' (huvudbonad) avslöjades den fulla prakt av hans renrakade huvud. Det reste sig till en enorm höjd ovan örönen och nådde zenit vid en punkt mellan främre delen och bakhuvudet. Nästa anmärkningsvärda drag var hans ansikte. Trots att han påstod sig vara över åttio år gammal, røjde det inte en enda rynka. Hans olivfärgade ansikte var lugnt och fridfullt men på samma gång laddat

med en oerhört viril kraft."

Walkers beskrivning av Gurdjieff såsom över åttio år motsägs emellertid av en annan discipel, J G Bennet, som kände Gurdjieff intimt och var ganska säker på att han föddes 1872. Detta betyder att han var väl under åttio även när han dog året därpå, 1949. Troligast är att ingen visste med säkerhet hur gammal Gurdjieff var, inte ens han själv. Han föddes i Kars vid den

rysk-turkiska gränsen. Denna lilla stad hade förstörts många gånger då den övergick från ryssarna till turkarna och tillbaka igen. Födelseregistren var med största säkerhet förstörda när ryssarna på nytt invaderade staden 1877 och massakrerade de turkiska invånarna. (Lyckligtvis var Gurdjieff rysk-grek.)

Bennett mötte Gurdjieff i Turkiet 1923 och hans första intryck är

värda att citera: "När vi presenterades för varandra mötte jag de sällsammaste ögon jag någonsin skådat. De två ögonen var så olika att jag undrade om ljuset spelade mig ett spratt. Men Mrs Beaumont gjorde samma anmärkning efteråt och tillade att skillnaden låg i uttrycket och inte i något slags defekt i någotdera öga."

Vi kan jämföra detta med vad en anonym elev som träffade Gurdjieff i Moskva omkring 1913, observerade: "Särskilt hans ögon tilldrog sig min uppmärksamhet, inte så mycket i sig själv som genom det sätt han såg på mig när han hälsade mig; inte som om han såg mig för första gången, utan som om han hade känt mig både länge och väl." Andra har sagt att Gurdjieff gav dem ett intryck av att han kunde se genom dem eller läsa deras tankar.

Var Gurdjieff en "magiker"? I ordets accepterade betydelse var han det troligen inte. Men det kan bero på att ordet i sin gängse betydelse är missledande; vi föreställer oss någon i stil med Merlin eller Tolkiens Gandalf, viftande sitt trollspö. Men det kan inte råda några tvivel om att Gurdjieff tillbringade många år med att resa kring i orienten, studerande de ockulta och mystiska traditionerna, och att han som en följd härav hade förvärvat vissa märkliga förmågor. En historia som berättades av hans discipel Fritz Peters, kan tjäna som illustration: En rysk familj kom till hans institut vid Fontainebleau. Gurdjieff sa till sina elever att familjens dotter var känslig för vissa musikaliska ackord och att hon kunde försättas i trance om ett visst ackord anslogs. Den intet ont anande flickan kom in i rummet med sina föräldrar. Gurdjieffs pianist, von Hartmann, trakterade pianot. När han anslog ett visst ackord svimmade flickan, och det tog lång tid att väcka upp henne igen.

I sin första bok, "Herald of Coming Good" (Förebådan om det kommande goda) berättade Gurdjieff hur han som tonåring blev alltmer besatt av ett begär att förstå livsprocessen hos alla levande varelser. Tillsammans med en vän, Pogossian, drog han sin färde i sökandet efter "hemlig kunskap" i olika kloster i Medelhavsområdet och i Centralasien. Det existerar en långt mera levande tradition av mysticism och ockultism i Österlandet än i vårt västerländska samhälle. J G Bennett beskriver ett religiöst muselmanskt möte som han övervakade i Konstantinopel, där ett rakbladsskarpt svärt placerades med eggen över magen på en utsträckt präst. Därefter ställde sig män på

vardera ändan av svärdet. Det borde ha delat prästen i två hälfter, men hans hud hade inte ens ett märke efteråt.

Men en av hans viktigaste upptäckter kom från vännen Pogossian, som alltid svängde armarna, markerade rytm med fötterna, knäppte med fingrarna, etc. Han förklarade att han önskade vänja hela sitt väsen till att arbeta för att driva ut lättjan. Detta kan betraktas som grunden till Gurdjieffs samtliga idéer. Det centrala problemet med oss mänskliga varelser är att vi är passiva, mekaniska varelser, föga bättre än robotar. Vi marscherar genom livet i ett slags trance, och följaktligen gör vi bruk endast av en bråkdel av våra möjligheter. Man kan säga att vad som fascinerade Gurdjieff var människans besynnerliga inskränkthet, eftersom människan av alla varelser borde vara den minst inskränkta. Man kan förstå varför en hund eller en ko är begränsade; det finns inte mycket mera för dem att göra än att äta, dricka, sova och föröka sig. Men människan har byggt katedraler och operahus, skapat poem, romaner och symfonier. Hennes möjligheter verkar så enorma. Och likväl är hennes verklighet så snäv och ointressant. Det är som om hon led av något slags sömnsjuka. Detta är problemet som fascinerade Gurdjieff. Likt en andlig Houdini ville han öppna låsen och reda ut härnan av kedjor.

De första fyrtio åren av Gurdjieffs liv tycks fulla av legender. Rom Landau säger att en dam, som såg honom, betygade att hon hade sett honom flera år tidigare vid hovet kring en upphöjd lama från Tibet. Allt man vet med säkerhet är att han färdades vida omkring i sökandet efter kunskap. Senare, strax innan första världskriget, dök han upp i Moskva och organiserade en balett kallad "The Struggle of the Magicians" (Magikernas kamp) i vilken hans elever utförde komplicerade rörelseövningar härstammande från dervishernas danser. En anonym elev som skrev ett manuskript kallat "Glimpses of Truth" (Glimtar av sanning) beskrev hur svårt det var att arrangera ett möte med Gurdjieff. Gurdjieff ansåg nämligen att vi är benägna att underskatta allt som vi erhåller alltför lätt.

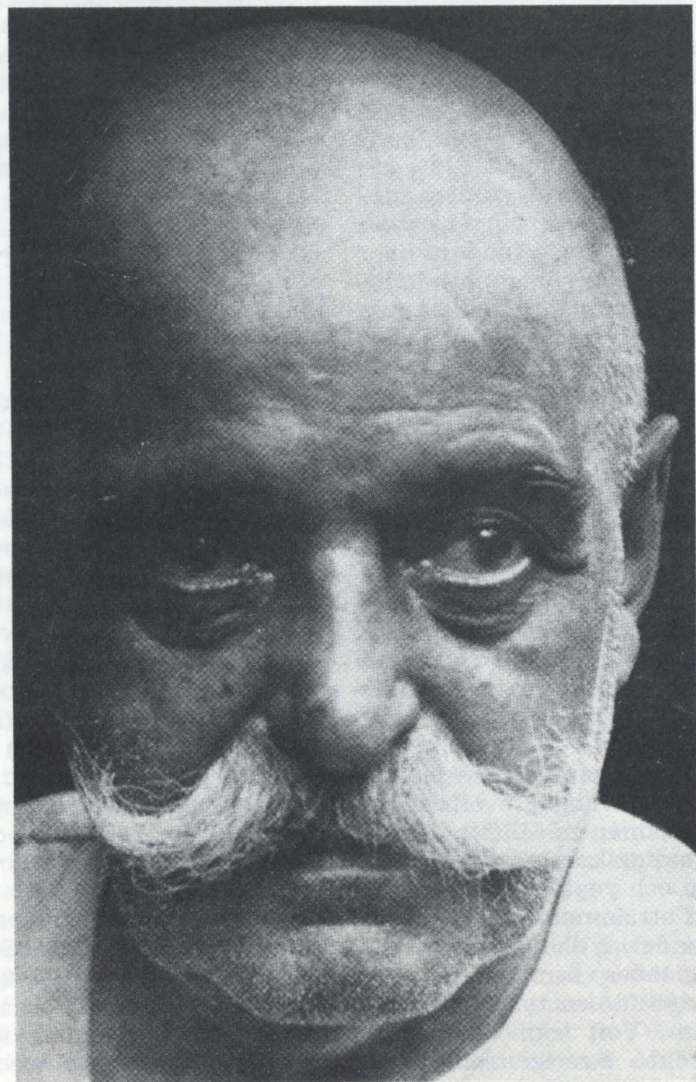
Gurdjieff inledde konversationen med en avhandling om universums struktur, dess olika energier osv. Sedan kom han in på det verkliga problemet, nämligen att den mänskliga "fabriken" är så ineffektiv. Människan äger utomordentliga förmågor, men likväl kan hon inte

utnyttja dem utan förlösar sina möjligheter. När en discipel ställde en fråga om ockultism, svarade Gurdjieff att det mesta av den var värdelös utom som mental gymnastik. Människan måste få grepp om verkligheten, och detta innebär också en exakt förståelse av hennes egna mekanismer.

P D Ouspensky har också beskrivit sitt första möte med Gurdjieff vid ungefär samma tidpunkt. Ouspensky var en annan "sökare" som redan hade skrivit en bok kallad "Tertium Organum", och höll på att skriva "A New Model of the Universe (En ny modell av universum) när han träffade Gurdjieff. Han var imponerad av bristen på mystiskt gallimatias i Gurdjieffs åskådning. Gurdjieff talade lugnt och precist, som en vetenskapsman, men vad han hade att säga var inte särskilt trösterikt. Människan är fundamentalt en maskin. Hon tror att hon lever och tänker och fattar beslut, men i realiteten har hon inte större kontroll över sitt öde än en flod har. Om en flod ägde medvetande skulle den kanske inbilla sig att den hade valt sin egen väg, att den rusade nedför sluttningarna och slingrade sig över ångarna i enlighet med sina egna böjelser. Människan, sa Gurdjieff, befinner sig i exakt samma situation. Hon tror att hon äger ett kontrollerande ego, ett "jag". Sanningen är emellertid att olika jag tar över från en minut till en annan, var och ett av dem med sina egna motiv och önsksningar. Därför är människans liv så kaotiskt. Det kan liknas vid en bok skriven av två dussin personer, var och en skrivande en mening åt gången.

"Kan man upphöra att vara en maskin?" frågade Ouspensky. Gurdjieff svarade: "Ah! Om du ställde den frågan oftare kunde vi ha kommit någonstans."

Även om Gurdjieff tycks vara så fullständigt pessimistisk beträffande människan, så tror han ändå, eller snarare vet, att det finns en liten gnista av frihet hos människan som kan utvecklas. Det är ett arbete med en mödosam uppförsbacke, men det kan förverkligas. Det första steget är att vi studerar oss själva ingående, tills vi inser hur mycket vi driver med strömmen. Vi vaknar upp på morgonen och börjar genast att gå igenom vissa ritualer. Någon gång kanske vi erfär en känsla eller en plötsligt uppblossande åstundan att göra något nytt, något kreativt, men vanligen tenderar vi att gå som tåg på spår; vi tänker och handlar i princip likadant dag ut och dag in. Så när de flesta av oss når 75-årsåldern, är vi

G.I. Gurdjieff.

inte mycket klokare än ett tåg som gått på samma spår under 75 år.

Och hur kan människan undfly detta automatiska handlande? Att ge svar på den frågan är hela syftet med Gurdjieffs "arbete". Ett av våra grundproblem är slöhet. De religiösa lärorna har alltid insett detta och försökt bekämpa slöheten med asketiska övningar. Yogin följer kunskapens väg, munken följer bönnens och de religiösa känslornas väg, fakiren den fysiska disciplinens väg. Ingen av dessa vägar är tillräcklig. Människan måste kombinera dessa tre till en fjärde väg.

Den största fienden är vanan, "roboten", som berövar oss vår frihet. Gurdjieffs metod siktade mot att befria människan från roboten, eller snarare att göra henne mindre beroende av den. Detta var också avsikten med de komplicerade derivisdanserna. Gurdjieff insåg också nyttan av att hålla sina elever i ett konstant tillstånd av intensiv beredskap. Han kunde gå in till sovrummen klockan fyra på morgonen och klappa i händerna. Inom några få sekunder förväntades samtliga vara ur sängarna, intagande någon komplicerad position.

Men allt detta, samt det oerhört hårda fysiska arbete han begärde av sina elever, var endast "hjälpmedel". Den verkligt viktiga delen var att stärka sinnet, att styrka medvetandet, människans "väsentliga" jag. Människan har dussintals jag, troligen tusenden, men vid varje verklig ansträngning, varje gång hon åberopar sina djupaste resurser, smälter några av dessa jag samman, så att hon börjar förvärva något som liknar en enhet.

Målet är frihet, och vi vet alla vad det innebär. Det kan vara ett utbrott av plötslig, orimlig glädje. Wordsworth talade om "en antyan om odödlighet". Man känner sig mera levande, mera vaken; hela världen tycks vara en oändligt fascinerande plats; mening och innebörd sträcker ut sig i alla riktningar likt väldiga upplysta avenyer i en stor stad.

När man befinner sig i ett sådant tillstånd av vakenhet och tänker tillbaka på sitt vanliga tillstånd, då verkar det helt enkelt som om man vanligen är blind. Innebörden är alltid där, men vi ser den inte. Vi fortsätter att sträva efter olika ting, eftersom vi känner oss mera levande när vi uppnår dem; pengar, ädogdelar, sex, berömmelse, makt. Men alla dessa ting bringar endast en tillfällig intensifiering av medvetandet. Det faller oss aldrig in att det skulle vara mycket bättre om vi helhjärtat inriktade våra ansträngningar på att intensifiera medve-

tandet. Men Gurdjieff är väl medveten om detta, och han vigde sitt liv åt att undervisa om detta faktum.

Allt eftersom första världskriget utvecklades blev förhållandena svårare i Ryssland. När kommunisterna kom till makten 1917 insåg Gurdjieff att han inte längre kunde arbeta i Ryssland. Det var inte den kommunistiska ideologins materialism som besvärade honom utan dess okonstlade råhet. Gurdjieff visste att när alla de ekonomiska problemen hade lösts, vare sig av kommunismen eller av kapitalismen, så skulle människan fortfarande vara lika ofri som alltid. Så han lämnade Ryssland och begav sig till Finland, och under de påföljande åren reste han en hel del för att slutligen slå sig ned i Fontainebleau, söder om Paris i ett åldrigt kloster, där han grundade Institutet för Människans Harmoniska Utveckling. Han reste till Amerika ett flertal gånger.

Fastän han inte hyste någon önskan efter berömmelse, blev hans namn alltmånga känt. Vid ett tillfälle funderade D H Lawrence på att slå sig ned vid Fontainebleau. Personligheter som Orage, redaktören för "The New Age" (Den nya tidsåldern) och Maurice Nicoll övergav sina karriärer för att följa honom. Katherine Mansfield var en av hans elever. Oundvikligen skyldes hennes död av turberkulos på Gurdjieff.

Med tiden växte en mäktig anti-Gurdjieff-rörelse upp. En bok betitlad "Monsiuer Gurdjieff" av Louis Pauwels (Paris, 1954) utgår från antagandet att Gurdjieff var en charlatan och tillika en farlig monoman. Men för den som förstår kärnan av vad Gurdjieff försökte uträtta, verkar hela boken en travesti, en grovt förvrängd bild av någon som inte besvärat sig med att ta reda på sanningen.

År 1934, efter en allvarlig bilolycka som nästan dödade honom, gav Gurdjieff upp institutet i Fontainebleau och flyttade till en våning på Rue de Colonel Renard.

Gurdjieff och Ouspensky hade gått sina skilda vägar när de lämnade Ryssland. Temperamentmässigt var de milvis skilda åt. Ouspensky var kall och precis, nästan pedantisk. Hans typ har ofta beskrivits som vetenskaplig. Gurdjieff var på det hela taget en mera komplicerad karaktär. Hans system var invecklat och sofistikerat, men själv förblev han märkligt enkel. Han trodde på Gud och brukade ofta Guds namn. Om man frågade Ouspensky huruvida han trodde på Gud, skulle han troligen ha sagt att han varken

trodde eller inte trodde.

Gurdjieff slog många personer som en skådespelare. Han tycktes betrakta folk på avstånd, som om han observerade dem. Han kunde vråla av skratt eller förlora behärskningen helt enkelt för att påverka dem som omgav honom. Men han ansågs också vara en varm och vänlig man. En gång nämnde han för en discipel att den som håller av sina föräldrar är fundamentalt god. Gurdjieff själv visade en orientalistisk respekt och hängivenhet för sina föräldrar.

Å andra sidan visade han enansenlig skicklighet som demagog och kultledare. Han insisterade på sekretess. Hans elever var inte tillåtna att tala om "arbetet" för utomstående. Efter mötena låtsades de skingras så fort och tyst som möjligt, som om de vore konspiratörer. Han lät eleverna betala så mycket de kunde för lektionerna, inte för att han önskade pengar – han levde enkelt och sparsamt – utan för att han trodde att folk endast satte värde på det som hade kostat dem en ansträngning eller uppgång. Vi är i själva verket slavar under "roboten", vilken tar över och snabbt devalverar allt som vi förvärvar alltför lättillgängligt.

Detta kan förklara varför han ibland kunde vara så påfrestande. Fritz Peters beskriver hur de ibland körde ut på långa utfärder med Gurdjieff vid ratten. Gurdjieff var en obotligt dålig förare "eller kanske han ville chockera sina elever till att vakna upp medelst en känsla av fara. Han brukade söla under dagen, såvida han inte körde alltför fort på smala vägar, och de tycktes alltid anlända till hotellen när de var stängda. Generade elever var tvungna att banka på porten för att väcka värderna. Gurdjieff brukade luta sig ut ur bilen och på ryska ropa ut instruktioner om hur många sovrum och måltider som erfordrades. Det verkar som om han avsiktligt var inriktad på att pröva sina elevers tålamod till det yttersta.

I sin andra bok, "Gurdjieff Remembered" (Hågkomster av Gurdjieff), har Fritz Peters en uppsluppen beskrivning av vedermödorna under en tågrespa med Gurdjieff. Sommaren 1934 beslöt Peters att fara till Chicago och var ganska stolt när Gurdjieff sade att han ville följa med honom. Peters hämtade Gurdjieff i mycket god tid, men Gurdjieff var inte färdig, så de anlände till stationen med endast tio minuters marginal. Där möttes de av en hord av Gurdjieffs anhängare medförande viktiga meddelanden. Gurdjieff beordrade Peters att tala

med någon järnvägstjänsteman för att få tåget fördröjt. Håpen och ganska harmsen lyckades Peters faktiskt uppskjuta avgången. Slutligen var han tvungen att fösa Gurdjieff på det rullande tåget, endast för att därpå få ta del i en slags WC Fields-komedi.

Gurdjieff klagade högljutt över att han avbrutits i sitt avskedstalande. Han satte sig ner och rökte en cigarrett. Konduktören sade att rökning inte var tillåten och bad dem att förflytta sig ett dussintal vagnar längre fram, till sina sovhytter, så tyst som möjligt. Det tog ungefär fyrtiofem minuter att få Gurdjieff till sin hytt. Han klagade högljutt och väckte upp samtliga på tåget. Sedan beslöt Gurdjieff att han skulle äta (det var nu vid ettiden på morgonen). Oväsenset var så stort att både bäraren och konduktören nödgades hota att kasta av dem vid närmaste station. Gurdjieff slog sig ned i sin sovhytt och begärde sedan högröstat ett glas vatten och en cigarrett. Och i den stilen fortsatte det fram till klockan fyra på morgonen, då han slutligen samtyckte till att sova.

Nästa dag var det ännu värre. I restaurangvagnen kritiserade Gurdjieff maten på alla tänkbara vis och begärde därpå yoghurt. Efter att ha drivit alla till ursinne åt han stillsamt en stadig amerikansk frukost. Under dagen irriterade han ständigt medpassagerarna genom att röka. Dessutom drack han stora kvantiteter och tog tid efter annan fram stinkande ostar. När passage-rarna ilsknade till, lugnade han dem med översvallande ursäkter – för att strax därpå finna ett nytt sätt att förarga dem.

I Chicago förkunnade Peters att han gav sig av – för gott. Men Gurdjieff, som stod framför en skara av Chicago-disciplar, höjde ett sådant anskri att Peters var tvungen att lova följa med honom. Gurdjieff beskrev patetiskt hur grym Peters hade varit mot honom under resan, och disciplarna var högst upprörda. Senare lämnade Peters likväl våningen och avslog alla böner att ta Gurdjieff tillbaka till New York.

Vad kan vi nu utläsa av allt detta? Den enklaste förklaringen skulle vara att tolka det hela bokstavligen och anta att Gurdjieff var en kinkig gammal charlatan. Men om man kastar en blick i någon av de seriösa böckerna om honom, skingras snart det intrycket. Han var utan tvivel en av de största personerna av sin tid, troligen mycket mindre en charlatan än någon annan samtida "messias". Troligast var att Gurdjieff "skådespelade" på nytt, denna

gången för att sätta Peters på prov.

Gurdjieffs grundläggande idé kan förklaras med William James' term "vitala reserver". Vi har alla en stor energireservoar som vi kan nyttja när en nödsituation uppstår. Den vanligaste formen att utnyttja dessa energireserver har vi i fenomenet "andra andningen", när utmattning plötsligt förvandlas till ny vitalitet. Gurdjieff försökte driva sina elever att utnyttja den andra andningen. För att undgå sina begränsningar, måste man driva sig längre än normalt och göra ansträngningar som man vanligen inte är villig att göra. Psykiatern Viktor Frankl berättar om en patient som hade en morbid skräck för smuts och brukade tvätta händerna minst hundra gånger om dagen. Frankl botade honom genom att låta honom tömma alla nattkärl på avdelningen och rengöra toaletten. Gurdjieffs teknik var inte helt olik.

Gurdjieff tycks ha besuttit denna förmåga att i stor utsträckning kunna gagna de vitala reserverna. Men hans metod föll förståeligt nog inte alla i smaken, som exempelvis var fallet med D H Lawrence, för den praktiska delen av livet vid Prieuré (som det gamla klostret vid Fontainebleau kallades) var hårt arbete. Gurdjieff önskade att hans elever vande sig vid att pressa sig bortom sina normala begränsningar. Så de arbetade – med trädgården, inredningsarbeten, hushållsgöromål – från morgon till kväll och under tiden gjorde de svårbe-mästrade ansträngningar till självobservation. De lärde sig också ständigt mera komplicerade rörelseövningar.

En av Gurdjieffs grundåskådningar var "själverinran". Han påpekade att om man sluter ögonen blir man medveten endast om sig själv, som om ens uppmärksamhet var en pil som pekade inåt. Om man betraktar sin klocka är ens uppmärksamhet en pil som pekar utåt. Men försök nu betrakta din klocka – eller något annat föremål "utanför dig" – och försök kvarhålla medvetandet att du tittar på det; försök med andra ord få pilen att peka inåt och utåt på samma gång. Ett praktiskt försök avslöjar snart att det endast kan göras för ett par sekunder åt gången.

Men det står också klart att ögonblicken av inre frihet, Wordsworths föräningar av odödlighet, är stunder av själverinran. Man har en känsla av "Vad, jag, här?" och man är lika intensivt medveten om sig själv som omgivningen. Gurdjieffs elever gjorde ständiga försök till själverinran medan de arbetade.

Ibland kan effekten vara häp-

nadsväckande. I sin självbiografi "Witness" (Vittne), beskriver Bennett en sådan upplevelse. Han hade lidit av dysenteri och kände sig utmattad. Gurdjieff lät en grupp öva en del särskilt svåra nya rörelser när han befann sig i detta tillstånd, och han fann att det kostade honom en nästan övermänsklig viljeanstängning. Det blev en vända för Bennett att fortsätta. På detta stadium förnam han att Gurdjieffs hela uppmärksamhet var riktad mot honom, befallande honom att inte stoppa även om han skulle stupa. Och då, "plötsligt var jag uppfylld av en tillströmning av en oändlig kraft. Min kropp tycktes ha förvandlats till ljus. Jag kunde inte känna dess närvaro på vanligt vis ... Mitt tillstånd var salighet bortom allt jag tidigare känt till." Han hade "brutit igenom".

Han gick för att gräva i trädgården och arbetade med avsikt i en takt som normalt skulle ha tröttat ut honom på några minuter. Han var i stånd att hålla på i denna takt likt en maskin under en halvtimme. Alla hans smärtor var som bortblåsta. Han tog en promenad i skogen och fann att han hade en ny och sällsam kontroll över sina känslor. "Jag sa till mig själv 'jag ska bli förvånad'. Omedelbart överväldigades jag av förvåning, inte endast över mitt eget tillstånd utan över allt som jag betraktade eller tänkte på ... Sedan tänkte jag på 'fruktan'. Genast började jag skälva av skräck ... Jag tänkte på 'glädje', och jag kände att mitt hjärta ville brista av hänryckning."

Denna beskrivning ger oss nya insikter i vad Gurdjieff siktade mot. I våra sällsynta stunder av inre frihet, kan vi tydligt se att ett av våra största problem är vana och lättja, vår önskan att finna det enklaste och bekvämaste sättet att uträtta saker och ting och att undvika oväntade hinder. Men om tillräckligt många förväntade problem uppstår, kanske vi omsider skakar oss ut ur vårt "bortskämda" tillstånd och börjar finna nöje i att lösa våra problem. Vi har då "brutit igenom". Och om vi är goda självobservatörer, kanske vi också inser att vår största fiende är "brådska", att vilja spara på ansträngningarna. Man blir otålig. Detta kan också observeras på andningen; i stället för långa, djupa andetag tar man korta och hastiga, och ens "inre andning", förbindelsen med energiförrådet, blir också andtäppt.

Gurdjieff visste inte endast att bruka de vitala reserverna; han kunde också överföra dem till andra personer när det visade sig nödvändigt. Återigen berättar Peters

en betecknande historia. Under kriget var han i amerikanska armén. 1945 befann han sig i Paris, på gränsen till ett nervöst sammanbrott. Han uppsökte Gurdjieff, som genast såg att han var sjuk. I Gurdjieffs kök satt Peters hopsjunken vid bordet, utmattad. Tills plötsligt:

"Jag började förnimma hur en sällsam energi steg upp inom mig. Jag stirrade på honom och rätade automatiskt upp mig, och det var som om ett starkt elektriskt blått sken utgick från honom och inträdde i mig. Medan detta skedde kunde jag känna hur min trötthet försvann, men i samma stund sjönk hans kropp ihop och hans ansikte blev grått som om han torkats ut på allt liv."

Gurdjieff gick ut för att ta emot gäster, tydligt utmattad. "Det framgick också under de följande minuterna att han visste att snabbt förnya sina energier, för jag var lika förvånad när han återvände till köket att se hur han förändrats; han tedde sig likt en ung man igen, pigg och vaken, leende, skälmsk och full av gott humör. Han sade att detta var ett lyckosamt sammanträffande, och även om jag hade nödgat honom att göra en nästan omöjlig ansträngning, så hade det – vilket jag hade bevittnat – varit en mycket god sak för oss båda."

Denna sista anmärkning är högst betydelsefull. Gurdjieff var tydligt själv villig att göra en övermänsklig ansträngning av det slag som han alltid begärde av sina elever. Men hans kommentar till Peters innebär att han tillfälligt hade glömt bort det, och att han påmint tack vare Peters utmattade tillstånd.

Alla dessa historier om Gurdjieff pekar mot att han var en märklig, ytterst komplicerad och ibland högst irriterande karaktär. Vördad, nästan dyrkan av disciplerna, hyste han inte någon önskan att betraktas som en gudalik varelse. Han insisterade att vara en normal – eller en aning mer än normal – människa. Han rökte och drack stora kvantiteter och försökte få alla andra att göra detsamma. Den vän som introducerade Kenneth Walker för Gurdjieff i Paris, förklarade att Gurdjieff uppmnade samtliga att äta och dricka omåttligt, eftersom han måste göra snabba bedömningar av många personer, och vi tappar vår gard när vi är fulla av mat och dryck. Walker observerade genast att Gurdjieffs hälsa inte var den bästa och varnade honom att om han inte omedelbart kom under läkarvård, kunde konsekvenserna bli

allvarliga.

Men Kenneth Walkers varning kom för sent. Gurdjieff uppsköt den rekommenderade operationen – att frigöra vattusotsvätskor från buken – tills han kom till Paris. Där fördes han snabbt till ett sjukhus. Han tycktes återhämta sig efter operationen men fick sedan ett återfall och dog, förmodligen av en hjärtattack. Ouspensky var då redan död.

Följande år, 1950, bröts den långa tystnad som varit pålagd Gurdjieffs anhängare, när Ouspenskys bok "In Search of the Miraculous" (Sökandet efter det mirakulösa) publicerades. Gurdjieff hade, naturligtvis, insisterat på att boklärdom var gagnlös.

Allvarliga anklagelser

Forts

tillsammans, kan användas för att studera oss själva och varandra. På Soligården finns möjligheter till många aktiviteter, bland annat screentryck, silversmide, träslöjd och musik. Sommartid arbetas det i trädgården. Vintertid behöver vi hugga mycket ved.

*

Antalet medlemmar ger Linbusamfundet ingen upplysning om. Det medger inte heller att en reporter är närvarande vid ett möte. Lilian Agvald säger:

– På mötena kan framsteg göras när de närvarande känner sig trygga i miljön. Om en reporter vore med vid ett möte, skulle den väsentliga tryggheten försvinna och mötet bli något annat än det skall vara. Ingen kan heller komma utifrån och vid första mötet få en verklighetstrogen bild av arbetet där. Detta gäller i hög grad för en reporter som inte har kommit för att han eller hon vill arbeta med sig själv utan för att studera dem som är med. Däremot står det varje medlem fritt att berätta, även för reportrar, om upplevelser och erfarenheter från Linbusamfundet.

– Vad kostar det att delta i undervisningen?

– 250 kronor i månaden under sex månader. Därefter ingenting. Mat och logi ingår ej i priset.

*

I Sökaren nr 10, 1976, hade teologistuderande Ola Gustavsson en

När han först mötte Bennett, hade denne utvecklat en teori om den femte dimensionen, vilken han ansåg förklarade universums mysterium. Gurdjieff svarade: "Din gissning är korrekt. Det finns högre dimensioner eller högre världar där människans högre förmågor har fritt spelrum. Men till vad nytta är det att studera dessa världar teoretiskt? Antag att du matematiskt kunde bevisa att den femte dimensionen verkligen existerar, till vad nytta skulle det vara så länge som du stannar kvar här?"

Gurdjieff var intresserad av hur man kunde göra en färd till den femte dimensionen.

Översättning: GERT CARLSSON

rapport om "Joula – glädjens och solens samfund". Han var en tid med i detta samfund för att skaffa sig kännedom om det. Dess nuvarande namn är Linbusamfundet. I nr 1, 1977, fanns en artikel av Ola Gustavsson om George Ivanovitch Gurdjieff, som är Linbusamfundets främste läromästare. (Dessa två nummer är slut.) I nr 2 i år har vi bland reportagen från Göteborg en kort redogörelse för "Den fjärde vägen", som är ett namn på Linbusamfundets lära.

SM

Summit Lighthouse

Forts

nya förmågor upptas undan för undan i Mästarkretsen. Det stora vita brödraskapet. En av de nya Mästarna är påven Johannes XXIII, vilken är en av de få påvar som lyckats klara av "himmelsfärden" enligt Summit Lighthouse! Den 10 februari 1974 grundade han "Church Universal and Triumphant".

Mark L Prophet gjorde sin "himmelsfärd" den 26 februari 1973 och verkar nu som Mästaren Lanello och hjälper Guru Ma, dvs Elisabeth Clare Prophet, i hennes dagliga arbete.

"Summit Lighthouse's målsättning är att leda varje människa till en sann kontakt med sitt gudomliga jag och visa vägen till Uppståndelse i Ljuset."

Adress: Summit Lighthouse, Studiegruppen, Grävlingsvägen 44, 161 37 Bromma. Tel. 08 -25 76 99.

BREV

Hej Sven!

Jag heter Stefan Demert och är sedan en tid prenumerant på Sökaren.

Jag har varit nära Ambres' förmedling i ett och ett halvt år och äger nästan alla bandinspelningar som är gjorda i samband med hans "framträdanden". Dessa inspelningar går tillbaka tre år i tiden och det pågår ett mycket tungt arbete med att försöka att ordagrant skriva ned alla band i läslig form.

Den bok som nu kommit ut är ett försök att dra ut kontentan ur förmedlingen, en sorts nybörjarbok. Då ämnet är så stort medger jag att intrycket blivit en smula förvirrat – bortsett från Sids roliga teckningar. Ambres' eget språk har också blivit lidande. Boken kan därför motverka sig själv, och det vore synd; den som inte mött Ambres kan nog tröttna. Men det finns också de som tycker om boken, som inte fäster sig så mycket vid formen utan av tålmod och nyfikenhet går vidare och försöker utröna mer.

Den är tänkt som en inkörsport. Synd om folk snubblar redan på dörrmattan.

Jag tycker det är lite svagt av en "tyckare" att påpeka att han inte ens orkar läsa boken. Men jag förstår samtidigt att man kan bli lite trött med alla ismer, profeter, ufo:s och undergörare snurrande runt skallen.

Men låt inte den tröttheten göra att Du missar något väsentligt.

Jag har efter min förmåga sysslat med vårt språk i många år – vilket i sig självt inte är någon garanti för "gott" omdöme – men få varelser har för mig uttryckt enkla (och svåra) ting på ett så "personligt" sätt som Ambres. Speciellt med tanke på hans minst sagt motsträvida förutsättningar. Man kan inte värdera hans ord litterärt, ty då missar man kanske hela poängen.

Ambres har beskrivit svårigheten att förmedla sig från hans plan till vår trögflytande materia.

Det är en intressant process: – att förvandla den abstrakta tanken och det abstrakta vetandet till ord som vi kan ta till oss, på vårt vanliga, subjektiva sätt. Hur förklarar man det oförklarliga, det obeskrivbara för en bunt människor som är låsta av sina sinnen och värderingar, präglade och kollektivt tryck.

Ambres försöker. Enträget. Om och om igen. För att få oss att genomskåda illusionen och förstå det svåraste av allt: Kärleksprincipen.

Vi lyssnar till honom – med öppna och kritiska sinnen, och vi kommer att fortsätta vår strävan: att försöka lära oss något som alla kan ha glädje av.

Ty sökandet får inte bli ett självändamål.

Många av de riktningar som kommer till tals eller omskrivs i Sökaren tycks mig vara behäftade med inåtvändhet och navelskådning. Det skapas en sorts "sökarpänik": hur ska jag hitta mig själv, vilken guru ska jag välja, vilken riktning ska jag gå, kan jag äta ost, måste jag ha lädersulor och bomullskläder, måste jag raka håret –?

"Kontentan av allt sökande är gemenskap", säger Ambres. Det ligger farligt nära att de människor som gör en tidsskrift av detta slag medvetet eller omedvetet prioriterar respektive håller tillbaka olika "riktningar". Kanske ibland i vällovligt syfte men dock som ett uttryck av subjektivitet.

Dina ord "utomordentligt osannolikt", som förekommer i recensionen av boken borde vara bannlysta i en tidskrift som kallar sig Sökaren. Det är ord som dessa, med åtföljande åsikter, som hindrar vår utveckling mot ett större vetande. Undersök i stället. Gör inte som FOA med tefaten: kalla allt för ballonger. Inom varje område finns det de som besitter större vetande än man själv. Det gäller alla.

Eftersom Ambres använder Stures ordförråd och är helt hänvisad till detta, saknas det naturligtvis ord, som det ju gör hos oss alla, vare sig vi är folkskoleutbildade eller högutbildade fackidioter. Trots nämnda svårigheter uppstår ibland svindlande poesi när Ambres talar. Kanske inga litterära mästerverk, men händelsen i sig själv är ju så fantastisk (om man accepterar den) att anmärkningar av den typ Du kommer med ter sig en smula "förkrympta" och ogenerösa.

Du talar om "transpersonligheter", Vad är det? Vad är "sekundär personlighet"? Vem har skrivit lagen om deras förekomst? "Tillfälliga varianter av mediets psyke". Vad då för "tillfälliga varianter"? Vad är ett psyke? Finns det överhuvudtaget? Om det är så, vad finns bortom eller hitom psyket? Vad är en tankeprocess? – 99% av alla forskare skulle säga att det är något som händer i hjärnan och bara där.

Ambres säger att tanken är utanför oss. Vem har rätt? Det är ju tur att inte Ambres syns när han "framträder", då skulle man väl anmärka på hans kläder eller kanhända stora näsa. Ambres ger sig inte tillkänna för att bli trodd. Han gör det för att vi ska vakna och ifrågasätta hans förmedling, inte först analysera sönder med intellektet utan att försöka ta hans ord till oss med känslan – "ty känslan når något längre än intellektet" – och därefter koppla in intellektet och försöka åstadkomma något fruktbart tillsammans. Han tar också avstånd från den intill honom närliggande spiritismen med dess fruktlösa sökande efter döda anförvanter. Fenomensökandet.

Jag menar med ovannämnda ordkonstellationer ur Din recension att det är lätt att halka in på någon sorts "termtänkande" som i längden skymmer såväl sikt som tanke.

Ambres säger: "Det jag förmedlar är på intet sätt nytt. Det finns runt om er och har alltid funnits. Vi vill bara väcka er till insikt om detta." Och naturligtvis är det inte nytt – vi finner variationer överallt: i esoteriska skrifter, i buddhismen, hos Martinus, bland indianerna osv.

Ta nu detta för vad det är. Jag erkänner villigt att jag blev förbannad när jag läste det Du skrivit, men bakom min kanske något mästrande ton i detta brev finns ett mycket djupt allvar och ett starkt engagemang. Inte bara hos

mig, utan hos många andra. Det är deras, dem ovetande, talan jag för. Jag slutar med ett Ambrescitat: "Sanningen är fri, den kan inte bindas. Så fort den binds, i en ism eller en sammanslutning, stagnerar den. Jag är inte den ende som förmedlar mig. Sanningen sipprar ur många olika springor i muren, men den kommer ur samma källa."

Jag tycker det låter ganska hoppfullt. Att allt skulle vara en slump anser jag "ytterst osannolikt".

Ha de bra.

Varma hälsningar

Kommentarer

Transen och dess yttringar är ganska väl undersökta av forskare. Sådan vetenskap är en del av vad som kallas parapsykologi. Min uppfattning om transpersonligheternas art grundar sig på kännedom om forskning rörande transfenomen och forskarnas bedömningar. Dessutom har jag deltagit i inte så få seanser.

Den dominerande uppfattningen bland parapsykologerna är att de budskap som kommer genom sk medier har sin rot i mediernas eget psyke och inte i exempelvis en andevärld.

Om man skaffar sig kännedom om forskningen rörande transfenomen, då får man också reda på vad som menas med "transpersonligheter", "sekundära personligheter" osv.

De psykiska yttringar som finns knutna till en människas kroppsgestalt, utgör ingen fast och oföränderlig personlighet. Under inverkan av alkohol och psykedroger förändras personligheten i viss mån. Vid sjukdomen personlighetsklyvning kan en personlighet delas i flera, som turas om att använda kroppen – dessa olika delar kan sedan åter smälta samman till en enhetlig personlighet. Se t ex "Evas tre ansikten" av C.H. Thigpen och H.M. Cleckley (Gebers) där ett berömt fall beskrivs! Under inverkan av hypnos kan personligheten också förändras.

En människas normala jag kallas hennes primära personlighet. Tillfälliga personligheter, som ibland kan finnas hos vissa människor eller uppstå under bestämda betingelser, kallas sekundära personligheter. I transen framkommer personligheter som skiljer sig från och tillfälligt skjuter undan den primära

personligheten. Dessa sekundära personligheter kan kallas transpersonligheter och är tillfälliga varianter av det psyke som är knutet till personen i fråga. Ungefär på det sättet, här återgivet i största korthet, resonerar de flesta parapsykologer på grundval av sitt vetande. Den skisseringen uttrycker visserligen ingen grundlig kännedom om transfenomenen men är ändå mycket bättre grundad än uppfattningen hos dem som påstår att det rör sig om kontakt med intelligenser i en annan värld.

Vänligen SM

''Transfilosofi''

I sin recension av skriften *Teaching av Ambres* i nr 2/80 säger SM att han "har svårt att uppfatta det som meningsfullt att ta del av dessa budskap, eftersom det är så utomordentligt osannolikt att transpersonligheterna hos ett medium är något annat än dess egna sekundära personligheter, dvs tillfälliga varianter av mediets eget psyke".

Metoden att avfärda och misstänkliggöra en företeelse, ett fenomen, som inte passar in i ens egen uppfattning av verkligheten genom att ge den ett annat namn, en annan tolkning än vad den utger sig för att vara, känns igen. FOA:s behandling av vissa rymdfenomen är ett exempel. Man förefaller vara ute för att bortförklara i st för att förklara.

Jag har funderat mycket över vad som kan vara orsaken till att man intar den attityden, att man vägrar acceptera de icke "officiellt" erkända företeelserna. Och jag har kommit till den slutsatsen, att man är rädd för, opåverkligt rädd för att få sin egen världsbild rubbad. Nåja, det må vara vars och ens ensak vilken ställning han/hon intar, men jag förvånas över att en ärlig sökare – och jag har uppfattat SM som en sådan – därvid tycks helt bortse från att fenomenet, om jag får kalla det så, ändå *ovedersägligen existerar!*

I fallet Sture Johansson är det ju obestriddligen så, att kunskaper om vår värld och vägledning för mänsklighe-

tens välgång förmedlas. Blir det lättare då att acceptera detta, om man uppfattar det som kommande från en bipersonlighet hos Sture, än om man tar det för vad det utger sig för att vara: en hjälpare från en "högre" tillvaro utanför vår materiella värld, som funnit ett instrument att förmedla sig genom? Eller menar kanske SM bara att det är fråga om ett fall av "falsk varubeteckning"?

SM anser det utomordentligt osannolikt, att budskapen genom Sture kan komma från "andevärlden". För min del anser jag det mera, mycket mera osannolikt att inom oss skulle finnas bipersonligheter med digra kunskaper på de mest skiftande områden, kunskaper som vi kan få del av om vi bara hittar den rätta knappen att trycka på för att sätta maskineriet igång.

Jag är väl medveten om hur ofullständig vår kunskap om den mänskliga organismens funktionsmöjligheter är. Men begär man av mig att jag skall tro på att kunskaper, färdigheter och egenskaper tillförts en bipersonlighet hos mig genom min fysiska kropp under dess korta existens, att den skulle vara en produkt av mitt eget fysiska jag alltså, då hänger jag inte med. Aldenstund det handlar om bl a kunskaper, som det medvetna jaget bevisligen inte kunnat eller ens haft en påvisbar möjlighet att tillägna sig!

Jag kan tänka mig, att de "tillfälliga varianter av mediets eget psyke", som SM föredrar att kalla det, tillförts kunskaper och färdigheter på annat sätt, t ex genom kontakt med en andlig (utomkroppslig) kollektiv kunskapskälla. Uppfattar man det så, är det sen nästan egalt om fenomenet i all sin svårförklarlighet manifesterar sig som en sekundär personlighet eller en transpersonlighet.

Får jag möjligen göra SM ett förslag? Försök – om också bara för en kort stund – att acceptera tanken, att det finns en "andevärld", där en "överlevnadsdel" av varje individ övergångsvis hamnar. Acceptera vidare föreställningen, att existenserna i denna värld har nästan lika svårt att etablera en för-

bindelse med oss, varelser i sinnevärlden, som vi med dem. Då framtonar kanske den språkligt "tråkmånsige" Ambres som en med kommunikations-svårigheterna energiskt kämpande budbärare, besjälad av en påtaglig iver att till oss förmedla vad en styrande makt – kan vi kalla den gudomen? – har avsett. En brinnande "ande", överfylld av en intill tjatighet deklarerad kärlek till "människobarnen".

Sven Ceder

Kommentarer:

Se kommentar till Stefan Demerts brev! För övrigt ytterligare några synpunkter:

Det som parapsykologer kommit fram till beträffande transfenomen och budskapens art är ju grundat på den forskning som bedrivits. Forskarnas mening har en helt annan kvalitet än spiritualisternas och andra trosgruppers mer religiösa tolkning, vilken torde hänga samman med att de människorna knappast intresserar sig för den vetenskapliga forskningen rörande de fenomen som de grundar sin tro på.

I många fall har transbudskap ett angenämt innehåll. De kan exempelvis ge tröst åt sörjande människor. I andra fall kan tro på sådana budskap få komiska eller obehagliga eller tragiska följder. Vi har flera gånger under årens lopp varit inne på detta i Sökaren. Se också min bok *Det "övernaturliga" och vår världsbild!* I många, många fall, där kontrollerbara uppgifter getts av medier, har det visats att budskapen varit falska.

Jag anser att den uppfattning jag kommit fram till beträffande mediala fenomen är mycket väl grundad. Om Sven Ceder är en sökare, ivrig att finna sanningen, så vill jag rekommendera honom att skaffa sig grundlig kännedom om forskningen rörande mediala företeelser. Det tror jag inte han har gjort hittills.

SM

Profeten

Av Sven Rosén

Icke-tro i Kina

De styrande i Kina motsätter sig officiellt tron på själens existens samt tron att det finns andeväsen. Det framgår av ett nyligen utkommet nummer av tidskriften *Beijing Review*.

"Tro på det övernaturliga är vidskepelse", säger Xiao Wen. "Religion

är vidskepelse, men vidskepelse är inte liktydigt med religion." Sådant som spådom är "absurt, och personer som har viss bildning och vetenskaplig kunskap tror inte på det".

"Sådan vidskepelse fördöms helt och hållet av myndigheterna. De som luras att ta del i dylikt, ges undervisning."

Wen säger att situationen är komplicerad. "En del människor är vana vid att dyrka förfäderna, tro på själens existens och på andeväsen. Så länge som vad de gör inte inverkar på kollektivets politiska handlande och produktion, hindrar myndigheterna dem inte genom administrativa åtgärder, men avråder dem tålmodigt från att hålla på med sådant."

Wen säger också att religiös frihet är "fundamental" i det kinesiska samhället. Varje medborgare "har frihet att tro eller inte tro på den ena eller den andra religionen. Icke-troende kan bli troende, troende kan ge upp sin tro." Men, förklarar Wen, religion "får det arbetande folket att finna sig i vidriga omständigheter och gör dem fatalistiska i deras kamp mot naturen och i klasskampen".

"Så marxisterna anser att religion är ett opium som gör folket slött och viljelöst."

Källa: Psychic News, 12 jan 1980.

YOGA-resor till ITALIEN 9/6-23/6

Introduktion till Yoga. Gruppundervisning 2 timmar om dagen. Kursledare: Basil Catoméris.

Vi bor i moderna bungalows i RESOs semesteranläggning i La Serra.

Pris från Stockholm 2.700:-

Begär program!

RESO SPECIALRESOR

Telefon 08-226020 ankn 171.

ECKANKAR

Den hemliga undervisningen för den nya tidsåldern enligt Vairagordens ECK-Mästare.

YOUR RIGHT TO KNOW
av Sri Darwin Gross (eng) 17:50
THE FLUTE OF GOD
av Sri Paul Twitchell (eng) 23:00
TIGERNS TAND
av Sri Paul Twitchell (sv) 28:50
Inklusive porto + exp.kostnader.

Diskussionsgrupper om böckerna hålls på ECK-Centret i Sthlm. Kontakta oss gärna om alla våra aktiviteter. Boklista och nyhetsbladet LJUS & LJUD sändes gratis på begäran.

ECK-Centret i Stockholm
Gästriksgatan 18 nb
113 34 Stockholm
Tel 08/30 77 56

Öppet för besök och telefon:
TIS 12-14 och 19-20
ONS 19-20
TOR 19-20
LÖR 12-14

VÄLKOMNA TILL VÅRT LÄSRUM!

Måndagsgruppen

föredrag varje måndag kl 19.30
ABF, Sveavägen 41, Fabiansalen.
Vissa föredrag specialannonseras.

BUDDHASASANAFÖRLAGET
Box 5158, 102 44 Stockholm

Skrifter ur den buddhistiska palikanon:

Buddhas tal till Sigala
24 sidor. ca 16:-

Buddhas tal till Kalamafolket/
Talet om rätt syn
40 sidor. ca 19:-

Övrigt:

Buddhismen i ett nötskal
av Narada Maha Thera
80 sidor. ca 15:-

Buddhistisk meditation
av Francis Story
32 sidor. ca 7:-

I bokhandeln eller direkt från förlaget

Kontakt

Finns Du ärlige, känslige man, som tror på kärlek och gemenskap. Är en 46-årig fränksild kvinna 160/60 med kreativa intressen. Har fått många tårnar i livet, men tror ändå på det goda i människan. Har en personlig trosuppfattning. Kan-ske kan vi börja med en berikande brevväxling.

Svar till "Dalkulla", Sökaren f.v.b.

Ensam kvinna, 50 år, ett stycke av en eremit med sinne för det outgrundliga, önskar bekantskap med tvillingsjäl.

Svar till "Ensam", Sökaren f.v.b.

Den nya Hippie-vågen är här igen. Den-na gång är hippies hjälpande samariter, som hjälper varandra och andra. Hjälptill att bygga kraftcentra runt om i landet dit alla som vill kan komma, för att leva, leka, lära och älska.

Svar till "Inga förkunskaper krävs", Sökaren f.v.b.

Gåvor

Eva Andersson, Trollhättan, 12: -, Ingrid Persson, Grästorp, 10: -, Peter Forsgren, Nyköping, 2: -, Edgar Karlsson, Borlänge, 2: -, Jan Olof Sjölund, Uppsala, 7: -, Ingegärd Olsson, Malmö, 32: -, R. E., Alingsås, 50: -, Gunvor Jonnarth, Täby, 4: -, Siv Örsten, Halmstad, 2: -, Kjell Saltnes, Dokka, Norge, 32: -, Petri Sevilä, Göteborg, 2: -, Gudrun Sandström, Vindeln, 4: -, P.V. Hagman, Väst-erfärnebo, 12: -.

Summa kronor 171.00.

Hjärtligt tack! SM

Växtorienterad astrologi

Jag ställer ditt horoskop och åskådliggör din inre dynamik och potential. Endast personliga besök. Ring Jan Romander, 08-42 61 39.

HOROSKOP

Mini-horoskop 17 sv/kr
Udfylligt
personligt horoskop 46 sv/kr
Progressivt årshoroskop 46 sv/kr
Astro-Bladet sendes gratis

Peter Sørensen

Solgården 18, DK-3250 Gilleleje
Danmark

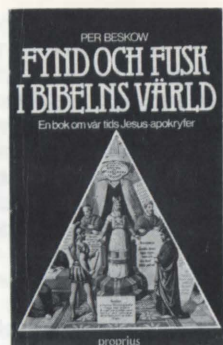
Välkomna till vårt bibliotek

Teosofiska Samfundet Pasadena

Sveavägen 45, 1 tr., Stockholm
Vi har ett rikhaltigt urval av såväl teosofisk som filosofisk litteratur.

Öppet sept.-maj: månd.+onsd. 12-15. tisd.+torsd. 16-18.

Försäljning av vår litteratur sker genom Rönnells Antikvariat, Birger Jarlsgatan 32, 114 29 Stockholm, tel. 08/11 54 11, 20 21 63.

Beskows droppar

Religionshistorikern Per Beskow har intresserat sig för icke erkända evangelieberättelser, tillkomna i nyare tid. Sitt förvärvade vetande har han samlat i boken *Fynd och fusk i bibelns värld* med undertiteln "En bok om vår tids Jesus-apokryfer" (Proprius 1979). Man finner där många gamla bekanta: Pastor Ouseleys "evangelium för vegetarianer" från slutet av 1890-talet, kallat "De tolv heligas evangelium" eller "Evangeliet om det fullkomliga livet", vilket översattes till svenska av Are Waerlands hustru Ebba; "Fridens evangelium", vilket Edmond B. Székely påstod sig ha påträffat bland annat i Vatikanens hemliga arkiv; "Eséerbrevet", som berättar att Jesus var skendöd och räddades till livet genom eséernas läkonst; Levi Dowlings "Den nya tidsålderns evangelium", där Jesus bland annat predikar reinkarnationsläran; den ryske krigskorrespondenten Notovitchs på sin tid (1894) sensationella skildring av Jesus i Indien; vidare "Barnabas-evangeliet", "Mormons bok" och en del andra evangelieberättelser, vilka alla enligt Per Beskows redovisning är förfälskningar, även om gränsen mellan fromma och ofrömmade falsarier kan vara svår att dra.

Beträffande Notovitchs "upptäckt" av en skrift om "Issa", dvs Jesus, i Indien skriver Beskow bland annat om en professor J. Archibald Douglas, som företog en resa i Notovitchs fotspår och besökte Himisklostret, där han med hjälp av en tolk intervjuade abboten. "Med hjälp av tolken läste Douglas högt ur Notovitchs bok för laman, som med stigande förvåning tog del av allt det som han förmodades ha sagt till Notovitch sju eller åtta år tidigare. I intervjun försäkrade han, att han hade varit abbot i femton år, och att ingen europé med brutet ben hade vårdats i klostret under den tiden. Vidare förklarade han, att han hade varit lama i fyrtiotvå år och kände den buddhistiska litteraturen väl, men att han aldrig hade träffat på någon skrift där namnet Issa förekom. Han var också övertygad om att någon sådan bok inte existerade."

"Evangeliet om det fullkomliga livet" är inget arameisk urevangelium, påträffat i ett tibetanskt kloster i norra Indien (Kashmir) så som påståtts, utan mottaget "från andevärlden". Beskow berättar: "I den engelska originalversionen av De tolv heligas evangelium klargör nämligen Ousley i förordet, att han, har fått sitt evangelium genom spiritistisk

kontakt med Swedenborg, Anna Kingsford, Edward Maitland och en franciskansk präst vid namn Placidus." Det är andarna som översatt den arameiska texten åt Ousley, vilken själv uppenbarligen inte varit i Kashmir. Att skriften har ett spiritistiskt ursprung har mer eller mindre hemlighållits av den tyske översättaren, och Ebba Waerland, som gjorde sin översättning till svenska från tyskan, trodde nog att Ousley hade varit i det tibetanska klostret och där funnit skriften.

Om "Esseerbrevet", som påstås vara skrivet sju år efter Jesu korsfästelse, meddelar Beskow bland annat: "Redan utgivningsåret kunde en påpasslig teolog, Johann Nepomuk Truelle, lista ut hur Esseerbrevet hade tillkommit. Han kunde övertygande bevisa att 'brevet' var ett plagiat på en känd Jesusroman från sekelskiftet 1800. Detalj efter detalj stämmer med romanens handling."

Beträffande Levis' "Den nya tidsålderns evangelium", som i Sverige fått spridning bland exempelvis spiritualister och teosofer, skriver Beskow att författaren öppet meddelar att han fått alltsammans genom inre inspiration – han ansåg sig ha erhållit sina upplysningar från det kosmiska minnet, "de akashiska tideböckerna". Något historiskt värde har skriften inte.

Edmond Székelys "Fridens evangelium" faller ihop fullständigt i Beskows redovisning av fakta. Han meddelar bland annat att "Székelys namn saknas i det kartotek, där alla besökare i arkivet förs in. Det innebär att Székely aldrig har forskat i Archivio Segreto och därför inte heller kan ha gjort något fynd där. Av detta och av de många osanningar och motsägelser som vi har mött, kan vi dra den säkra slutsatsen att Fridens evangelium är en ren förfälskning, från början till slut skriven av Székely själv."

Per Beskows bok är ett välkommet arbete. Många som får något "urevangelium" i handen, tror gärna på försäkringarna att det verkligen rör sig om en skrift som är äldre och ursprungligare än de "bearbetade" och "förvanskade" bibliska evangelierna. De är okunniga om den kritiska granskning som gjorts och som klart visar dessa skrifter karaktär av falsarier.

Det ligger en godtrogenhetsdjävul på lur hos oss alla "härligt öppna" sökare. Som motmedel mot denna åkomma – när det gäller varianten "tro på urevangelier" – kan vi med fördel inta Beskows beska droppar.

SM

Semitjovbok av tveksamt värde

Den internationellt kända populärvetenskapliga journalisten Eugen Semitjov har gett ut en bok som han kallat *Mellan dröm och verklighet* (Askild & Kärnekull, 1979). Han redogör i den för utforskningen av den "inre rymden". 1972 fick den ryskättade Semitjov stora journalistpriset för "lysande populärvetenskaplig journalistik" och 1975 erhöll han Jules Vernepriset. Han anses vara

Skandinaviens mest publicerade rymdjournalist.

Semitjov börjar sin nya bok med att referera några av de senaste rönen inom drömforskningen och går därefter över till att diskutera tankeläsning. Kommersiellt utnyttjad tankeläsning är alltid bluff, dvs det rör sig inte om tankeläsning, konstaterar han med rätta.

Paret Truxa kan tas som exempel på underhållare som använder sig av ett skickligt kodsystém som kan ge illusion av telepati. Tidsintervaller och pauser i och mellan det som Truxa säger betyder bokstäver, siffror och ord. Det gäller helt enkelt att lära sig att tyst för sig själv räkna sekunder. Dessutom använder sig Truxa av begynnelsebokstäverna i replikerna. Även de bildar en kod.

Stor plats i boken får Olle Jönsson, nu för tiden mest känd som den som 1971 gjorde telepatiförsök med Edgar Mitchell under dennes månfärd med Apollo 14. Olle Jönsson blev särskilt uppmärksam i Sverige då han 1952 utpekade en polisman som 13-faldig mördare. Ingen ville tro på detta, särskilt som den utpekade var den i dessa fall inkopplade undersökningsledaren. Slutligen bestämdes dock att saken skulle undersökas och polismannen kallades till förhör. Han tog då livet av sig och efterlämnade en skriftlig bekännelse med motivering: en att det ändå bara var en tidsfråga tills Olle Jönsson skulle ha fullständigt avslöjat allting.

En annan svensk som Semitjov ägnar ganska stort utrymme är Kjell Folke-son-Palander som påstås ha varit oerhört skicklig i bl.a. psykometri. Semitjov redogör för den ena fantastiska prestationen efter den andra. Palander dog 1938 i en tågolycka på Sicilien vid 28 års ålder.

Semitjov bygger sitt material på intervjuer. Bland intervjuoffren återfinns professor Martin Johnson. Boken är rikligt illustrerad med fotografier och innehåller dessutom 12 suggestiva teckningar av författaren. Framställningen är rapp och lättläst. Arbetet innehåller dock inget direkt nytt och det journalistiska betraktelsesättet skjuter den vetenskapliga, mer kritiska infallsvinkeln helt till bakgrunden. Tråkigt grepp är det dessutom att blanda in rena fantasiprodukter som Hollywoods psifilmer. Boken är alltför okritisk för att passa de parapsykologiskt obehövade och alltför epigonisk för att ge de i parapsykologi mer behövande någon större behållning. Jag är osäker på om det finns någon kategori där emellan som boken skulle vara mer lämplig för.

Rolf Ejvegård

Att överleva är inte gott nog
Att leva är något mera:
att kunna glädja sig
åt det som finns och åt
att själv finnas till

Rolf Edberg

Humor och mystik

Psykologen Björn Sjövall har gett ut sin 27:e bok, som heter *Humor och mystik*. Den kan fås genom bokförlaget Logos, Värtavägen 72, 115 38 Stockholm. Boken har litet format och är på 61 sidor.

I första avdelningen "Humor och mystik" analyserar författaren begreppet humor och pekar bl.a. på humor i evangelierna och hos Swedenborg. Sjövall vill visa att humorn "kan odlas i förhållande till människans högsta existentiella möjlighet". Argumenten är inte övertygande och riktigt till botten med problemet tycker jag inte han har nått. Dock tror jag han träffat på ett intressant ämne som kan vidareutvecklas.

Den andra avdelningen, som är bokens bästa, består av några dikter. Den sista heter "Herr Geller inför vetenskapen – eller vetenskaplig generositet" och är en både skicklig och hejdlöst rolig drift med vetenskapen. Där uppträder bl.a. parapsykologen Martin Johnson i förkladnad av professor Kitt.

Den tredje och sista delen av boken är ett lyriskt drama i tolv scener betitlat "Kärlekens förvandlingar", där "ryttarna i täten glimmar av galoner". Dramat är oförståeligt för mig.

Sammanfattningsvis kan sägas att Björn Sjövall är en av Sveriges fränsta författare inom psykologin men att hans nu föreliggande bok ej hör till hans bästa.

Katarina Ed

Klok örtbok

Örter som läkemedel heter en nyutkommen bok av Mannfried Pahlow och Karl Heinz Caspers (Berghs Förlag AB; översättning från tyskan av Märta Sterken). De båda författarna är apotekare respektive läkare, och de vill "återuppbygga förtroendet för de värdefulla naturmediciner som läkeväxterna utgör".

I "Medicinalväxtkatalogen", som är en del av boken, har endast medtagits "medicinskt testade växter som säkert hjälper". Katalogen upptar 30 växter från anis till ögontröst och ger uttömmande och lättfattliga beskrivningar av varje växt under olika rubriker som "Hjälper vid", "Växtbeskrivning", "Råd vid insamlingen", "Aktiva beståndsdelar och deras verkan, ... tillreds på följande sätt", "I handeln förekommer".

I "Medicinalväxtrapporten" finns kortfattade beskrivningar av ytterligare 33 växter, nämligen Inhemskas läkeväxter som innehåller starkt verkande ingredienser (receptbelagda), Utländska läkeväxter som också används hos oss, Medicinalväxter vars aktiva substanser är nyupptäckta genom forskning, Vitlök, ginseng, harpago. I kapitlet "Medicinalväxtsamlandets ABC" får man i tydliga bilder och föredömligt klart och kortfattat kunskaper i växtanatomi. I anslutning finns en mycket bra samlarkalender.

En av författarna, med dr K.H. Caspers, ger i kapitlet "Medicinalväxter i modern läkekonst" väl formulerade och hållbara motiveringar för användningen av växtterapi i läkekonsten. Han varnar emellertid också för en "hejdlös

Kärlek och skönhet går hand i hand.

Låt min allomfattande kärlek flöda till er, flöda fritt igenom var och en av er så att allt blir såsom ett.

När var och en av er öppnar sitt hjärta och låter kärleken flöda kan detta ske;

för ju mer kärlek det finns mellan er alla desto större enhet och harmoni kan råda.

Om och om igen säger jag till er: "Älska varandra!" det betyder inte att ni ska tolerera varandra eller anstränga er fruktansvärt för att älska varandra; utan ni kommer att märka att när ni öppnar era hjärtan och låter er fyllas av goda, kärleksfulla tankar då blir det lätt att hysa kärlek till alla ni kommer i kontakt med oavsett vilka de är.

Sådan är min allomfattande kärlek när den flödar fritt den gör ingen åtskillnad mellan människor den väljer inte ut några till att älskas och andra till att inte älskas.

Min kärlek är densamma för alla och envar.

Du får själv avgöra hur mycket du vill öppna dig för den.

Du kan låta min underbara kärlek fylla hela ditt sinne eller också kan du stänga den ute ur ditt liv det får du själv avgöra.

Min kärlek finns där alltid, den väntar på dig tills du är redo för den.

Ur "Footprints on the Path" av Eileen Caddy
Övers. Maria Adkinson. Ill. Charles Adkinson
Reprinted by permission of the Findhorn Foundation

självbehandling med läkeväxter". Kamomillteet tex med dess "harmlösa mormors-image" kan vid överdosering och långtidsbruk ge oangenäma biverkningar som svindel, bindhinnekatar och nervös oro. Han råder också till läkarkontakt vid alla långtidsbehandlingar.

Författaren beskriver den moderna naturläkaren inte som en nyckfull besynnerlig örtdoktor med förlegade kurer, utan som en läkare som förenar den moderna tekniken med gamla, väl beprövade erfarenheter i naturläkekons-ten. Han framhåller också hur viktigt det är att man lyssnar till sin egen kropps signaler och med tillförsikt rättar

sig efter dessa.

Det är inte lätt att översätta från ett mångordigt språk som tyskan till enkel och lättfattlig svenska, men översättningen flyter bra fränsett en del germanismer och tex uttryck som "den kroppsegna läkekraften" i stället för det naturligare "kroppens egen läkekraft."

Bokens färgfoton (8 st) av Siegfried Eichinger är utsökta. Teckningarna är många och välgjorda men lite bleka och suddiga i trycket i en del fall.

Sammanfattningsvis är "Örter som läkemedel" en klok och balanserad framställning av ett mycket intressant ämnesområde.

Meta Strandberg

KAN ASTROLOGIN VARA SANN?

Är det överhuvud taget möjligt att astrologin är sann? Eller är idén att människors karaktärer och framtider "står skrivna i stjärnorna" en utomordentlig dumhet, eftersom saken helt enkelt är omöjlig?

En hel del gott folk med exempelvis hög intelligenskvot och d:o akademisk grad säger att det inte kan vara så som astrologerna påstår. Stjärnornas läge på himlavalvet i födelseögonblicket kan inte ha någon betydelse för hurudana människor är och vilka deras öden blir.

Det kanske är så att astrologin är orimlig med utgångspunkt från den moderna naturvetenskapliga världsbilden. Men därav följer inte att astrologin är orimlig. Den nuvarande naturvetenskapliga verklighetsuppfattningen kan vara felaktig.

Bland annat parapsykologins rön antyder, åtminstone enligt min mening, att verkligheten inte är materiell på det sätt som naturvetenskapen trott. Sannolikt är den i stället

till sitt väsen en icke-materiell, andlig, verklighet, i vilken materien existerar som föreställningar.

Om universum till sin natur är levande, tänkande, viljande, skapande ande, då får detta konsekvenser för vår uppfattning om vad som är möjligt. Då behöver man inte se universum som ett resultat av blind slump. Då framkommer i stället bilden av ett världsallt som skapats medvetet av den levande, tänkande medvetandesubstansen.

Om det nu är så att en universell intelligens-världssjäl har skapat allt, då kan denna intelligens exempelvis ha inrättat verkligheten så att det finns ett samband mellan stjärnorna och människoliven.

Astrologin är knappast egendomligare än exempelvis tron att Bibeln är Guds ord och påven Guds ställföreträdare. En skillnad är att de kristna idéerna är socialt accepterade – man kan till och med göra social karriär på anslutning till dem – medan tro på astrologin knappast

kan leda till högt anseende, åtminstone inte i västerlandet.

Nu är det väl så att hela verkligheten är orimlig. Egentligen borde ingenting, som finns, ha kunnat bli till. Astrologin är kanske inte mer orimlig än något annat.

Inte heller säger att inte verkligheten kan vara just så inrättad att det existerar ett meningsfullt samband mellan stjärnorna, så som de ses från jorden, och människors liv och karaktärer.

När nu många människor anser att astrologin ofta stämmer med deras verklighet, så är det ingen dum idé att göra astrologin till föremål för noggrann vetenskaplig utforskning, med sådana metoder som kan användas inom modern vetenskap.

Detta blir alltså min position: Man kan inte med säkerhet säga att astrologin är orimlig. Så undersök!

SM

SÖKAREN

Nr 4 1980 Årgång 17.
Adress: Box 3063, 103 61 Stockholm 3
Postgiro: 70 60 47 -8
Bankgiro: 372 -8128
Telefon: 08/69 60 27

Red o ansv utg: Sven Magnusson

Sökaren är en oberoende tidskrift för livsåskådningsfrågor, där skilda meningar kan föras fram.

För varor och tjänster som utbjuds i annonser i denna tidskrift svarar endast annonsörerna själva.

Tryckt hos Smålandspostens Boktr. AB, Växjö 1980

ISSN 0038 -0504

PRENUMERATIONSPRISER

Helår (10 nr) 68: -.
Halvår 36: -.

Annonsspriser (moms tillkommer):
Helsida 700: -, halvsida 450: -, småannonser 15: - per spalt-cm men minst 45: -.

INNEHÅLL:

Per Sellmann:

Möte med David Berglas 2

Gustaf Lundgren:

En själsläkares väg 5

Kerstin Lindskoug:

Sun Myung Moon 8

Rolf Ejvegård:

Intervju med Martin Johnson 12

Per Sellmann:

Summit Lighthouse 16

Allvarliga anklagelser mot
Linbusamfundet 20

Rolf Ejvegård:

J.B. Rhine in memoriam 23

Åsa Freij:

Arcanum, tidskrift för ockulta och esoteriska studier 24

Colin Wilson:

Gurdjieff 26